

Begroting 2019

en meerjarenraming 2020-2022

13 juni 2018

2019

Inhoudsopgave

1	Algemeen	3
1.1	Voorwoord	4
1.2	Aanbieding en verantwoording	5
1.3	Financiële uitgangspunten	6
2	Beleidsbegroting	9
2.1	Het programmaplan	10
2.1.1	Programma Uitvoering	11
2.1.2	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	17
2.1.3	Overzicht kosten van overhead	17
2.1.4	Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting	18
2.1.5	Het bedrag voor onvoorzien	18
2.2	Paragrafen	19
2.2.1	Financiering	19
2.2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
2.2.3	Bedrijfsvoering	26
3	Financiële begroting	33
3.1	Uiteenzetting financiële positie en toelichting	34
3.2	Begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022	35
3.3	Exploitatieoverzicht 2019: specificatie baten	36
3.4	Exploitatieoverzicht 2019: specificatie lasten	37
4	Toelichting op de begroting 2019	39
4.1	Toelichting op de baten	40
4.2	Toelichting op de lasten	42
4.3	(Vervangings)investeringen 2019	47
4.4	Toelichting op de meerjarenraming	49
	Bijlage 1A: Specificatie bijdrage per deelnemer 2019	50
	Bijlage 1B: Specificatie programma 1	51
	Bijlage 1C: Specificatie NIG-taken	52
	Toelichting op de deelnemersbijdrage 2019 gebaseerd op de MWB-norm	53
	Bijlage 2 Verloop reserves	54
	Bijlage 3 Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld	55
	Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB	59

1 Algemeen

1.1 Voorwoord

Wereldwijd staat ons klimaat hoog op de politiek-bestuurlijke agenda's. Klimaat is niet meer iets van ver of langer weg, het is hoogst actueel. Hoe we omgaan met de energiebronnen in onze wereld laat niemand meer onverschillig. Of het nu gaat om de ijskappen op de Noordpool of het gas in Groningen. Overheden kiezen er gelukkig nadrukkelijk voor om niet alleen via de weg van wet- en regelgeving het klimaat en het milieu te beschermen, maar zoeken ook actief de mogelijkheden om samen met bedrijven een positieve impuls te geven aan de kwaliteit van leven. De afspraak die in 2018 in Davos is gemaakt om wereldwijd het plastic aan te pakken is een bewijs dat publiek-private samenwerking er echt toe doet.

Verbeter de wereld en begin (bij je) zelf. Een bekende uitspraak. Meer dan dat, wij kunnen in onze eigen regio Midden- en West-Brabant er dagelijks inhoud en vorm aan geven.

Provincie- en gemeentebesturen door het bepalen van beleid, wij als dienst door het adequaat uitvoeren van dat beleid. In 2018 zijn nieuwe gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders aangetreden. Voor de komende vier jaren bepalen zij het beleid, en daarin kunnen keuzen worden gemaakt. Bijvoorbeeld voor zuiniger vormen van energie, voor vergroening, voor verduurzaming. En als dienst kunnen wij de gemeentebesturen en het provinciebestuur daarin adviseren. Want onze dienst beschikt over veel relevante kennis. Kennis gebaseerd op de dagelijks praktijk van werken, wonen en leven in onze regio. Onze toezichthouders zien en horen veel. Die kennis ontsluiten wij graag voor de beleidsmakers.

Over duurzaamheid gesproken. Vanaf 2019 werken we als OMWB op basis van de zogenoemde MWB-norm, waartoe in december 2017 door bestuur heeft besloten. Deze norm biedt garanties voor kwaliteit van producten en diensten, alsook voor een duurzame, stabiele financiering van de dienst. Een nieuw evenwicht tussen inhoud en geldmiddelen.

In 2019 wordt ook een stevige impuls gegeven aan informatiegestuurd en risicogericht werken. Op basis van een deugdelijke risicoanalyse, waardoor het optreden van de dienst nog effectiever zal zijn. Juist omdat de middelen altijd schaars zullen zijn, is het goed om risico's te prioriteren en op basis van de hoogste risico's onze inzet te bepalen.

De omgevingsdienst ziet het jaar 2019 met vertrouwen tegemoet.

Dat doen wij vooral omdat wij weten dat onze medewerkers betrokken, gemotiveerd en deskundig zijn.

Nico van Mourik,
Algemeen directeur OMWB

1.2 Aanbieding en verantwoording

Voor u ligt de beleidsbegroting 2019, inclusief de meerjarenraming tot en met 2022. Een sluitende begroting. Deze begroting wijkt af van die van voorgaande jaren. In die zin dat de begroting 2019 is gebaseerd op de zogenoemde MWB-norm. Het uitgangspunt voor die norm is een bestuurlijk vastgesteld, gemeenschappelijk kwaliteits- en ambitieniveau voor de regio MWB, in combinatie met een nieuwe financieringsopzet voor de dienst.

Evenals in 2018 zal de OMWB in 2019 actief zijn in het uitvoeren van het provinciale beleid voor een duurzame en innovatieve veehouderij. Met respect voor de leefomgeving (natuur, milieu en gezondheid) en het welzijn van dieren. In dit verband geven wij ook aandacht aan onderwerpen als mestverwerking, het saneren van asbestdaken en het reguleren van de veedichtheid door middel van staldering.

De OMWB zal de provincie en de gemeenten adviseren en ondersteunen in de transitie naar een klimaatneutrale leefomgeving. Niet alleen advies maar ook in ons toezicht op energiebesparing. Op deze wijze kunnen wij overheden en bedrijven beide ondersteunen in hun ambities.

In 2018 heeft het algemeen bestuur het ambitieniveau vastgesteld voor de aanpak van asbest, bodem en ketengericht milieutoezicht, alle drie wettelijke basistaken. Vanaf 2024 zijn asbestdaken, die in contact staan met de buitenlucht, verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en overheden.

De opgave voor deze regio is aanzienlijk. Ketengericht milieutoezicht neemt in belang toe. Het produceren van producten en diensten vindt in ketens plaats. Het is belangrijk om kennis te dragen van de schakels binnen de keten en daarop toezicht te houden. Illegaliteit in asbest, mest en drugs, zoals zich dat de laatste jaren voordoet, onderstreept het belang van ketengericht milieutoezicht.

De milieuklachtencentrale (MKC) bewijst nog steeds zijn belangrijke waarde. Jaarlijks komen er circa 8.000 klachten over het milieu in de regio MWB binnen, die zo goed mogelijk worden afgehandeld.

Het aantal vergunningen neemt nog steeds toe; de toename weerspiegelt de economische groei.

Toezicht en handhaving vragen onverminderd de aandacht omdat het vertrouwen in de overheden staat of valt met een adequate uitvoering daarvan.

1.3 Financiële uitgangspunten

Algemeen

Besluit begroting en verantwoording (BBV)

De begroting 2018 is opgesteld volgens de nieuwe BBV. Hierdoor kent de begroting vanaf 2018 een onderscheid tussen overhead en primair proces. Tevens is een aantal verplichte beleidsindicatoren ingevoerd. De vorm van de begroting 2019 is gelijk aan die van 2018. Omdat de begroting 2017 nog volgens de oude BBV is opgesteld, is ook de kolom "realisatie 2017" nog volgens de oude BBV opgenomen. Verder kan gemeld worden dat in de exploitatiebegroting 2019 geen incidentele baten en lasten zijn opgenomen.

Overige ontwikkelingen leidend tot aanpassing uitgangspunten 2019

Omzetting investeringslasten ICT naar exploitatielasten

Over de jaren 2015 tot en met 2018 zijn investeringsbudgetten opgenomen voor de ICT-investeringen. In de begrotingen 2016 tot en met 2018 zijn de kapitaallasten van deze investeringen als last opgenomen. Zoals in paragraaf 2.2.3 onder "Informatie-technologie" staat beschreven, vindt de transformatie en vernieuwing van het ICT-landschap in 2018 plaats. De ICT-markt is ten opzichte van 2015 in de budgettering veranderd. Waar voorheen ICT-investeringen werden gedaan, worden er nu in de dagelijkse praktijk lease contracten afgesloten. In de praktijk zal dit betekenen dat er geen afschrijvingsbudgetten in de begroting worden geraamd, maar dat er voor een vergelijkbaar bedrag leasebudgetten in de begroting worden opgenomen. Om die reden is in de begroting 2019 voor een bedrag van € 310.000 aan afschrijvingskosten omgezet naar de exploitatiekosten ICT.

De norm voor Midden en West-Brabant (de MWB-norm)

De MWB-norm is verwerkt in deze begroting. De tekstuele toelichting hierop is opgenomen onder paragraaf 2.1.1 onder het programma uitvoering.

Arbitrage VVGB-gelden

Er is met betrekking tot de bekostiging van de VVGB-gelden een verschil van inzicht tussen drie deelnemers en de OMWB. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2019 is daar nog geen oplossing voor gevonden. In de risicoparagraaf is dit risico opgenomen. Het bedrag van de maximale schade en de kans dat het risico zich voordoet is in deze paragraaf geactualiseerd.

Ontwikkelingen met financiële consequenties voor de begroting 2019

Verandering loon- en pensioenkosten

Op 5 oktober 2017 hebben de werkgevers en de vakbonden de nieuwe cao bekrachtigd. Deze loopt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. De financiële effecten daarvan zijn volledig verwerkt in de begroting 2019. Tevens is over het jaar 2019, op basis van de algemene prijsontwikkeling bruto binnenlands product (BBP) uit de septembercirculaire 2017, een indexering van 1,6% op de loon- en pensioenkosten toegepast.

Indexatie prijzen

Het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling bruto binnenlands product (BBP) uit de septembercirculaire 2017 van 1,6% is ook als basis gebruikt voor indexering in de begroting 2019.

Financiële uitgangspunten volgens de kaderbrief OMWB 2019

In de kaderbrief 2019 zijn de financiële uitgangspunten voor de begroting 2019 geschetst. Deze kaderbrief is op 16 januari 2018 door ons dagelijks bestuur vastgesteld. Daarna is de kaderbrief ter kennisgeving aan de gemeenteraden en Provinciale Staten verzonden. Onderstaand, per onderdeel, een nadere uitwerking van deze uitgangspunten.

Exploitatiebegroting

De begroting 2019 is opgesteld op basis van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020–2022 zijn, ondanks het vervallen van de SBK-bijdrage van € 735.000, financieel sluitend. Het uitgangspunt voor de begroting is gebaseerd op 308.000 te declareren uren. Externe factoren die na het opstellen van deze begroting bekend worden, zullen in de 1ste begrotingswijziging 2019 worden opgenomen.

De basis voor deze begroting is de MWB-norm voor de uitvoering van de inrichtingsgebonden basistaken alsmede de niet-inrichtingsgebonden basistaken. De financiële vertaling van de MWB-norm over de individuele deelnemers is voor de inrichtingsgebonden basistaken gebaseerd op het gevalideerde Inrichtingen Bestand 2.0.

Tarieven en kostprijs

De gehanteerde tarieven zijn voor alle deelnemers en niet-deelnemers kostendekkend en gelijk.

Omvang formatie

De kernformatie betreft de vaste formatie in het primaire proces en is afgestemd op vast werk. Deze formatie is voor 2019 vastgesteld op 228 fte. De extern declarabele norm per fte is gemiddeld 1.350 uur.

Om de formatie in het primaire proces goed te ondersteunen, is capaciteit voor overhead nodig voormanagement, accountmanagement, secretariaten en andere bedrijfsvoeringsfuncties. De kosten hiervan zijn opgenomen in de kostendekkende tarieven.

Financieringsmodel

Het financieringsmodel van deze begroting is gebaseerd op de MWB-norm. De deelnemersbijdrage wordt in twee termijnen in rekening gebracht. De OMWB koopt voor de uitvoering van haar werkzaamheden producten en diensten in bij derden (bijvoorbeeld voor laboratoriumwerkzaamheden). Ook deze worden bij de afnemers in rekening gebracht.

Risico's en weerstandsvermogen

In de begroting 2019 wordt een geactualiseerde paragraaf voor risico's en weerstandsvermogen opgenomen. Bij het risicoprofiel zal een onderbouwde risicoanalyse worden toegevoegd op basis van kans en impact, inclusief de getroffen beheersingsmaatregelen.

Formatie

De formatie van de OMWB voor 2019 is als volgt:

Organisatieonderdelen	Formatie 2018	Formatie 2019
Primair proces		
Kernformatie	228	228
Overhead		
Kernformatie	53	55
Totaal formatie	281	283

Primaire proces

De kernformatie van 228 FTE is bepaald op basis van 308.000 productieve (declarabele) uren. Vacatures binnen de kernformatie worden zoveel als mogelijk ingevuld, zodat de benodigde continuïteit op deskundigheid gegarandeerd blijft.

De verwachting is dat het werkaanbod in 2019, net als in 2018, stijgt tot circa 327.000 uur. Als dit zich voordoet, worden deze extra werkzaamheden in eerste instantie gevuld door de 200-uren regeling, waarbij eigen personeel vrijwillig maximaal 200 uren per jaar extra werkt, zonder toeslagen en zonder opbouw van structurele rechten. Pas in tweede instantie wordt ingehuurd. Het budget voor inhuur maakt geen onderdeel uit van de 308.000 productieve (declarabele) uren om vorenstaande reden.

Overhead

De overhead omvat de directie en de staffuncties, maar ook de teamleiders van de productieteams, hun secretariële ondersteuning en de accountantmanagers. Echter, op grond van de BBV zijn de lasten van de accountantmanagers verantwoord onder het primaire proces. De overhead verricht managementtaken en ondersteunende werkzaamheden voor het hele primaire proces. Er is een kleine uitbreiding van de formatie door een inkoopfunctionaris (in plaats van inhuurbudget) en een medewerker facilitair.

Overzicht opbouw productieve uren (uren per fte primair proces)

Onderdeel	Totaal uren
Beschikbare uren 52 x 36 uur	1.872
Feestdagen en werkgeversdagen	-72
Beschikbare uren per jaar	1.800
Niet productieve uren: verlof, ziekteverzuim, opleiding, werkoverleg etc.	-450
Totaal formatie	1.350

2 Beleidsbegroting

De taken van de OMWB zijn het in opdracht van gemeenten en provincie, individueel en collectief, uitvoeren van wettelijke taken en adviestaken op het terrein van milieu, bouwen en ruimtelijke ordening, op een zo efficiënt mogelijke wijze en op een goed kwaliteitsniveau.

Op dienstniveau zijn afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over inhoudelijke en financiële verantwoording. Naast het rapporteren van gegevens, zijn ook het tijdig bespreken en tussentijds communiceren met de opdrachtgevers een belangrijk aspect. Van de dienst kunnen de opdrachtgevers verwachten dat de taakuitvoering conform de vastgestelde kwaliteitscriteria is.

De werkprogramma's 2018 vormen de basis voor de begroting 2019 en verder. De totale omvang van de extra inzet buiten het werkprogramma is bij het opstellen van de begroting niet bekend.

2.1 Het programmaplan

In deze paragraaf wordt het programmaplan weergegeven en toegelicht. De opzet is gebaseerd op het vernieuwde BBV. In het programmaplan dienen volgens het vernieuwde BBV de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien apart inzichtelijk gemaakt te worden. Daarnaast dienen de kosten van overhead afzonderlijk gepresenteerd te worden.

2.1.1 Programma Uitvoering

De missie van de OMWB is:

Samen werken aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving.

De visie van de OMWB is:

Door middel van vergunningverlening, toezicht en handhaving, geven we op uniforme wijze uitvoering aan de wettelijke kaders op het gebied van omgevingsrecht, in afstemming met het bevoegd gezag. Vanuit onze specialistische (milieu)kennis, geven we tevens integraal advies over uiteenlopende omgevingsvraagstukken. Onze medewerkers doen dit op een professionele, kwalitatief hoogwaardige en kostenbewuste manier. We doen dit voor de provincie Noord-Brabant en de 27 gemeenten in Midden- en West-Brabant, in samenwerking met (keten)partners. Wij zijn één van de zes landelijke Brzo-omgevingsdiensten.

Vanuit onze missie en visie werken we in 2019 aan:

- Adequate uitvoering van de wettelijke milieu- en andere omgevingsrechttaken van de deelnemers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze taken worden voor de deelnemers in mandaat of door advisering uitgevoerd. Daarnaast betreft het specialistische advisering aan de deelnemers in relatie tot de kwaliteit van de leefomgeving, zodat de integrale uitvoering van deze taken door de deelnemers binnen de wettelijke kaders en hun eigen beleidskaders kan plaatsvinden. Het gaat daarbij vooral om advisering over ruimtelijke ordening, asbestsanering, bouw, geluid, lucht, geur, water, energie, externe veiligheid en bodem.
- De deelnemers hebben beleidsdoelen op het gebied van onder andere duurzaamheid, energie, bodem, externe veiligheid en VTH-beleid, en kunnen bij het realiseren van die doelen gebruikmaken van specialistische ondersteuning. De OMWB kan een vertaling maken van landelijke ontwikkelingen en lokale milieuwensen naar beleid en daaraan uitvoering geven. Per deelnemer verschillen de ambities en de fases in de beleidscyclus. De ene deelnemer heeft nog inzet nodig van de OMWB voor het ontwikkelen van beleid, terwijl bij de andere deelnemer het accent ligt op uitvoering van beleid. Dit geldt bijvoorbeeld voor duurzaamheid. De inzet van de OMWB verschilt qua aard en omvang dan ook per deelnemer. Van deze (veelal) verzoektaken is de omvang bij het opstellen van de werkprogramma's nog niet bekend. Dat vraagt van de OMWB flexibiliteit om gedurende het jaar adequaat te kunnen voldoen aan opdrachten die niet expliciet in de werkprogramma's zijn opgenomen. Deze flexibiliteit en de beschikbaarheid van een breed pakket aan specialismen geven de OMWB een belangrijke meerwaarde, in het bijzonder voor ontwikkelingen waarbij een integrale benadering van de leefomgeving steeds belangrijker wordt, zoals de komst van de Omgevingswet.

Interne en externe trends en ontwikkelingen

Voor 2019 signaleren we een aantal interne en externe trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op onze producten en werkwijzen.

Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH

Ter uitvoering van de wet VTH is sinds 1 juli 2017 het Besluit omgevingsrecht (Bor) van kracht. In de AMvB is vastgelegd wat basistaken zijn. Ook worden daarin eisen gesteld aan de beleidscyclus. De bevoegde gezagen dienen te komen tot een gezamenlijk uitvoeringsniveau van de basistaken en de uitkomst daarvan te monitoren.

Op 15 december 2017 heeft het algemeen bestuur ingestemd met een voorstel tot implementatie van het Bor, voor een groot deel zal dit in 2018 plaatsvinden. Naar de geest van het Bor moet er een evenwichtige balans ontstaan tussen standaardisatie en (lokaal) maatwerk. De balans bestaat naar onze mening uit standaardisatie voor alle reguliere VTH-taken en maatwerk voor bestuurlijke prioriteiten.

In 2018 wordt met een aantal gemeenten overleg gevoerd over, het op grond van het Bor, nog over dragen van gemeentelijke taken in casu voorbereidingshandelingen voor de uitvoering van de wettelijke basistaken. Het Bor zal daardoor met ingang van 2019 volledig geïmplementeerd zijn in de regio MWB.

Energie en duurzaamheid

Als gevolg van het SER-Energieakkoord en het Klimaatakkoord van Parijs zien we een sterke groei van de landelijke, provinciale en lokale klimaat- en duurzaamheidsambities. Dit heeft er onder andere toe geleid dat energiebesparing bij bedrijven door toezicht en handhaving vanuit de OMWB de laatste jaren meer aandacht heeft gekregen. Ook is de OMWB betrokken bij stimuleringsprojecten, zoals de Green Deals. Met de komst van de Omgevingswet wordt duurzaamheid stevig verankerd in de leefomgeving. De OMWB ondersteunt de deelnemers actief bij de kansen die de invoering biedt voor de transitie naar een klimaatneutrale leefomgeving.

In samenwerking met de deelnemers en andere partners kan de OMWB bijdragen aan een duurzame leefomgeving door deskundig advies bij ruimtelijke ontwikkelingen en door het opstellen en uitvoeren van (lokale of regionale) duurzaamheidsvisies, uitvoeringsprogramma's en projecten.

Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

De provincie Noord-Brabant streeft ernaar in 2020 tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa te behoren. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu) en voor gezondheid en welzijn van dieren. De belangrijkste ontwikkelingen in de landbouw voor onze VTH-taken vloeien voort uit de Transitie Zorgvuldige Veehouderij (TZV) en de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020 (UBA) (wordt in 2018 geactualiseerd). In juli 2017 heeft de provincie Noord-Brabant maatregelen getroffen om de TZV te versnellen. Deze hebben onder andere betrekking op mestverwerking, het sneller aanpassen van oude stallen en het reguleren van de veedichtheid (door middel van staldering). Een pakket van voorzieningen wordt ontwikkeld om veehouders te helpen de juiste keuzes te maken en concrete stappen te zetten (flankerend beleid). Het toewerken naar een zorgvuldige veehouderij is benoemd als speerpunt van het bestuurlijk platform omgevingsrecht.

De OMWB zal in goede samenspraak en samenwerking met provincie en gemeenten op voortvarende wijze de uitvoering van de bestuurlijke besluiten inhoud en vorm geven.

De norm voor Midden en West-Brabant (de MWB-norm)

In de AB vergadering van 15 december 2017 is het voorstel voor de MWB-norm aangenomen. Tevens is bepaald om de uitgangspunten en systematiek van de MWB-norm, alsmede de uitgangspunten voor de toekomstige programmering vast te leggen in onder andere een uitvoeringsprogramma en dat met ingang van 2019 in te voeren. De MWB-norm heeft als belangrijkste doel de kwaliteit van de producten en diensten van de OMWB verder te verbeteren. Daarnaast wordt de MWB-norm ook grondslag voor een duurzame financiering van de dienst. De huidige financieringssysteem voldoet niet langer omdat die in belangrijke mate is gebaseerd op een historische grondslag, die gehanteerd is bij de vorming van de dienst in 2012. Het bestuurlijk aanvaarde voorstel voor duurzame financiering is voor de dienst sec budget neutraal, maar leidt voor een aantal gemeenten tot een (soms aanzienlijke) aanpassing van de huidige deelnemersbijdrage. Dit heeft te maken met het feit dat de ambities nogal verschillen per gemeente. Daarom heeft het bestuur besloten dat gemeenten in een periode van vier jaren stapsgewijs mogen toegroeien naar het (minimum)niveau van de MWB-norm. De financieringsgrondslag is enerzijds gebaseerd op het inrichtingen bestand 2.0 en anderzijds op het in 2018 bestuurlijk nog vast te stellen uitvoeringsniveau voor de wettelijke basistaken asbest, bodem en ketengericht milieutoezicht, de zogenoemde niet inrichtingsgebonden taken. In deze ontwerpbegroting 2019 is daarom vooralsnog voor de drie voornoemde taken het bedrag van de werkplannen 2018 van de deelnemers aangehouden.

Uitvoeringsniveau ketenbeheer asbest en bodem

Het bestuur zal in 2018 nog een uitspraak doen over het voor 2019 en volgende jaren noodzakelijke, gewenste uitvoeringsniveau voor de bovengenoemde wettelijke basistaken. De inhoudelijke en financiële opdrachten van gemeenten aan de OMWB voor bodem en met name asbest verschillen op dit moment, soms substantieel. Ketengericht milieutoezicht, een wettelijke basistaak, is in de afgelopen jaren slechts zeer beperkt uitgevoerd als gevolg van de financiële problematiek van de dienst in 2015/2016. Voor 2019 en volgende jaren moeten de deelnemers rekening houden met een noodzakelijke ophoging van hun huidige deelnemersbijdrage. De mate waarin hangt af van een bestuurlijk besluit over het ambitieniveau, dat in juli 2018 wordt genomen.

Verbod op asbestdaken 2024

Vanaf 2024 zijn asbestdaken verboden die in contact staan met de buitenlucht. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Om de doelstellingen voor 2024 te behalen is enerzijds een vergroting van de saneringscapaciteit met een factor 3 à 4 noodzakelijk en zijn anderzijds inspanningen nodig om eigenaren te stimuleren tot saneren. Voor de inzet van de dienst en de mogelijk financiële gevolgen voor de deelnemers wordt verwezen naar hetgeen hierboven staat in de paragraaf uitvoeringsniveau asbest.

De komst van de Omgevingswet

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur en het juridisch en technisch instrumentarium, en heeft grote gevolgen voor de organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

De wet treedt in 2021 in werking. Tot die tijd bereidt de OMWB zich samen met haar deelnemers voor door middel van pilots, proactieve consultaties en samenwerkingsverbanden. Naast kennis van de wet is een aanpassing van de huidige werkprogramma's en systemen nodig en worden de noodzakelijke competenties van medewerkers ontwikkeld binnen de organisatie.

De generieke aspecten, waarvan alle deelnemers profijt hebben, worden bekostigd uit het programma collectieve taken van de OMWB. De specifieke activiteiten, zoals lokale projecten en activiteiten, worden als regel door de deelnemers betaald.

De Omgevingswet zal een behoorlijke impact hebben op de inhoud en werkwijze van de deelnemers en de omgevingsdiensten. Bureau Berenschot, dat in 2017 in opdracht van het ministerie een evaluatie van de Wet VTH heeft uitgevoerd, beveelt de gemeenten en de omgevingsdiensten aan om zich actief en tijdig voor te bereiden op de Omgevingswet. In de loop van 2019 zal de OMWB nadere voorstellen aan de deelnemers doen naar aanleiding van de te verwachten gevolgen voor gemeenten en de dienst, zowel inhoudelijk als financieel.

Bestuurlijke ontwikkelingen

In maart 2018 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats. Dat betekent dat de OMWB een nieuw algemeen bestuur en een nieuw dagelijks bestuur zal krijgen. Andere politieke prioriteiten kunnen (mogelijk) leiden tot andere of gewijzigde prioriteiten in de taakuitvoering door de OMWB in 2019.

Organisatieontwikkelingen

In 2018 zal de dienst in opdracht van het dagelijks bestuur een analyse maken over enerzijds de aard en omvang van de werkzaamheden voor werkvoorbereiding en anderzijds trends in de ontwikkeling van omzet in relatie tot de personele inzet. De laatste jaren is het aantal declarabele uren gegroeid, waaruit vertrouwen spreekt van de deelnemers. Wanneer deze ontwikkeling zich doorzet, stelt dat de organisatie voor nieuwe vragen in casu keuzen over personele inzet, vast en/of flexibel etc. Zeker ook mede tegen de achtergrond van actuele ontwikkelingen op de externe arbeidsmarkt. Ook hierbij gaat het om stabiliteit en continuïteit voor de dienst en haar deelnemers. De uitkomsten van beide analyses zullen betrokken worden bij het uitwerken van de uitvoeringsprogramma's van de dienst voor 2019 en volgende jaren.

Beleidskaders

De OMWB is een uitvoeringsorganisatie, het “verlengstuk” van de provincie en de gemeenten. We voeren de hoofdzakelijk wettelijke taken namens de deelnemers uit. De beleidskaders voor deze uitvoering worden door de deelnemers als volgt bepaald:

1. Voor de toezicht- en handhavingstaak bepaalt elke deelnemer in een beleidsdocument (probleemanalyse en prioriteiten) de jaarlijkse doelstellingen. Daarbij wordt voldaan aan landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria wordt voor de toezicht- en handhavingstaken van deze deelnemers jaarlijks een handhavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit zoveel als mogelijk op basis van een samenhangend systeem van evaluatiegegevens van de uitvoering van het programma in het voorgaande jaar, een probleemanalyse en prioritering, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
2. Voor vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid etc.) zijn de wettelijke eisen (waaronder ook lokale regelgeving) maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt eveneens voor de adviestaken. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

De OMWB streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders voor milieu- en omgevingsrecht. Hierbij werken we samen met onze deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders en juristen, en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.

Voor een goede borging van de VTH-taken zijn onze uitgangspunten:

- Verantwoordelijkheid en vertrouwen: Veiligheid en milieu zijn primair de verantwoordelijkheid van bedrijven. Vertrouwen moet verdiend worden.
- Risicogestuurd toezicht: Toezicht vindt risicogestuurd plaats. Het meeste toezicht vindt plaats bij bedrijven met hoge risico's; minder toezicht vindt plaats bij bedrijven met een laag risico.
- Prioritering preventief toezicht: Frequentie en tijdsbesteding van toezicht worden bepaald door naleefgedrag, klachtenpatroon, oordeel toezichthouder/vergunningverlener, complexiteit en omgeving.
- Actuele vergunningen: Vergunningen van bedrijven moeten actueel en handhaafbaar zijn. Nieuwe wetgeving en richtlijnen worden tijdig geïmplementeerd.
- Integrale benadering bedrijven: Vergunningverlening, toezicht, handhaving, externe veiligheid en andere specialismen werken samen in hun benadering van bedrijven. Bedrijven worden in hun omgeving gezien.

Programmabegroting

Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormt de in de vergadering van het AB van 15 december vastgestelde MWB-norm, samen met het nog vast te stellen uitvoeringsniveau van de niet inrichtinggebonden taken, de basis. De kaders van de MWB-norm en de NIG-taken zijn leidend voor de uitvoering van de wettelijke basistaken.

Voor ongeveer 25.000 inrichtingen, verschillende evenementen en het buitengebied:

- verleent de OWMB jaarlijks circa 600 vergunningen;
- beoordeelt de OMWB circa 1.400 meldingen;
- voert de OMWB circa 5.200 controles uit.

Hieruit vloeien bezwaar- en beroepprocedures, handhaving (circa 600 handhavingzaken) en strafrechtelijke onderzoeken voort. Van de circa 8.000 milieuklachten en ongewone voorvallen, wordt in de regel 40 procent binnen en 60 procent buiten kantoor tijd ingediend. Naast de controles bij bedrijven beoordelen we ook meldingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit en in het kader van het Asbestbesluit milieubeheer, en houden we toezicht op basis van deze meldingen.

Programmadeel 2: adviezen en projecten

In programma 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de advies-taken in voor milieu en overige taken uit het omgevingsrecht. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke-planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde.

In 2019 verwachten we op basis van werkprogramma's van voorgaande jaren verzoeken en vragen voor onderzoek en advies over:

- het verbod op asbestdaken;
- milieuadvisering voor RO;
- energie;
- aanleg van gesloten bodem- en energiesystemen;
- onderzoek en advies afvalwater;
- toezicht afvalwater bij horeca;
- programma luchtkwaliteit, preventieve geluidsmetingen en onderzoek naar de aanwezigheid van legionella in koeltorens;
- implementatie en doorontwikkeling van GIS en onderhoud en eventuele uitbreiding e-nose-netwerk;
- begeleiding in de voorbereiding op de Omgevingswet.

Programmadeel 3: collectieve taken

Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. De activiteiten en projecten voeren wij met duidelijke kaders projectmatig uit. Aan de hand van voortgangsrapportages informeren wij de deelnemers. Het programma bestaat grofweg uit:

- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen, andere omgevingsdiensten;
- kennisuitwisseling en kennisoverdracht;
- voorbereidingen naar informatiegestuurd (risicogestuurd) toezicht, handhaving en vergunningverlening.

De uitgangspunten voor het programma collectieve taken 2019-2022 zullen we in het derde kwartaal 2018 samen met de deelnemers vaststellen.

Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

In programma 4 zijn de werkzaamheden die buiten voorgaande programma's vallen ondergebracht. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden, de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen. De kosten van de levering alsmede de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en overhead) van de organisatie worden aan de deelnemers doorbelast.

2.1.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Het BBV schrijft een overzicht algemene dekkingsmiddelen voor. Hierin worden de algemene dekkingsmiddelen zoals lokale heffingen, algemene uitkering, dividend et cetera nader toegelicht. Voor de OMWB zijn deze niet van toepassing.

2.1.3 Overzicht kosten van overhead

Het BBV schrijft voor dat kosten van overhead afzonderlijk worden begroot en verantwoord. De totale kosten van overhead voor de gehele organisatie worden aan de lastenkant in één overzicht gepresenteerd. Volgens de definitie van het BBV worden tot de overhead gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".

Gelet op deze definitie worden de volgende kosten tot de overhead gerekend:

- leidinggevenden primair proces;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- managementondersteuning primair proces;
- financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie;
- informatievoorziening en automatisering, m.u.v. direct toe te rekenen kosten;
- HRM;
- facilitaire zaken en DIM;
- inkoop;
- juridische zaken;
- interne en externe communicatie.

Deze gewijzigde presentatie van de kosten van overhead heeft geen invloed op de baten, omdat de (deel)programma's worden afgerekend tegen een integraal uurtarief. In het exploitatieoverzicht 2019 (zie paragraaf 3.2) zijn de kosten van overhead afzonderlijk gepresenteerd.

2.1.4 Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn alle overheden in principe belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Door de Landelijk Omgevingdienst NL zijn afspraken gemaakt met de Belastingdienst over vrijstelling op basis van uitvoering wettelijke taken. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2019 was onduidelijk of de OMWB voor (een deel van) haar activiteiten zal worden vrijgesteld. De verwachting is dat er voor een groot deel van de activiteiten sprake zal zijn van een objectvrijstelling, echter zekerheid bestaat pas als met de Belastingdienst daarover overeenstemming is.

Vooralsnog gaan wij ervan uit dat voor 2019 geen sprake zal zijn van een belastingplicht, en is ter zake een raming nihil opgenomen.

2.1.5 Het bedrag voor onvoorzien

Evenals voorgaande begrotingen is voor 2019 een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 150.000. Dit bedrag wordt toereikend geacht.

2.2 Paragrafen

De volgende paragrafen laten een dwarsdoorsnede zien van de financiële aspecten van de begroting. Het gaat vooral om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben of die van belang zijn voor uitvoering van de programma's. In het BBV is een zevental paragrafen opgesomd. Voor de OMWB zijn de volgende paragrafen van toepassing:

- financiering;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- bedrijfsvoering.

2.2.1 Financiering

In deze paragraaf gaan we in op ontwikkelingen en uitgangspunten voor de kasgeldlimiet, de rente, de geldleningen en het treasury-beleid. De paragraaf beoogt, in samenhang met de financiële verordening, inzicht te bieden voor het sturen en beheersen van de financieringsfunctie. De doelstellingen van de treasury-functie zijn in het treasury-statuut geconcretiseerd voor risicobeheer, financiën en kasbeheer. De voornaamste doelstellingen zijn het beperken van financiële risico's en het verbeteren van het renteresultaat.

Treasury

In de vergadering van het algemeen bestuur van 2 maart 2018 is een nieuw treasury-statuut vastgesteld. Het oude statuut dateerde van december 2012. Het nieuwe statuut is ten opzichte van de vorige versie sterk vereenvoudigd. In het statuut zijn spelregels vastgelegd voor de treasury-functie en diverse uitgangspunten voor het risicobeheer.

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. Gelet op de huidige wijze van bevoorschotting verwacht de OMWB gedurende het jaar voldoende liquide middelen te hebben. Dagelijks wordt wat boven de limiet van € 250.000 uitkomt automatisch afgestort naar de schatkist.

Leningen en kredietfaciliteiten

De dienst heeft één langlopende lening afgesloten:

Verstrekker	schuld per 1-1-2019	jaarlijkse aflossing	rente
BNG	700.000	700.000	0,8 %

Voor de financiering van de investeringen 2019 zal naar verwachting geen extra langlopende lening noodzakelijk zijn. Het investeringsniveau is beperkt en kan met eigen middelen worden gefinancierd.

Bij de BNG heeft de OMWB een kredietfaciliteit van 2,2 miljoen. De verwachting is dat in 2019 hier minimaal gebruik van wordt gemaakt.

Rentevisie

Verantwoorde financieringsbeslissingen vereisen een goede inschatting van de rente-ontwikkelingen. Onderscheiden worden rente voor kortlopende leningen (≤ 1 jaar) en rente voor langlopende leningen (≥ 1 jaar). De ontwikkeling van de korte rente is afhankelijk van de inflatie. De hoogte van de lange rente wordt vooral bepaald door de economische groei. Voor de begroting 2019 is gekozen voor een rente van 1% voor kortlopende leningen en 2 % voor de langlopende leningen.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten voor het renterisicobeheer:

- geen overschrijdingen van de renterisiconorm conform de Wet financiering decentrale overheden;
- afstemming van nieuwe leningen/uitzettingen op de financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- maximale afstemming van de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelt de Wet fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal. Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan één jaar;
- de schuld in rekening-courant;
- de voor korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld.

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- de contante kasgelden;
- de tegoeden in rekening-courant;
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Rentetoerekening

Op grond van het BBV dient de paragraaf financiering inzicht te geven in:

- de rentelasten;
- het renteresultaat;
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen en projecten.

In de begroting 2019 is een bedrag voor rente opgenomen van € 10.000. Dit bedrag is de som van de verschuldigde rente op de leningen en de eventuele bankkosten, rente kort geld etc. Rentebaten worden niet verwacht.

2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's van de OMWB toegelicht en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te dekken.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van een organisatie is de mate waarin zij in staat is niet begrote, en substantiële financiële tegenvallers op te vangen met het doel haar taken te kunnen voortzetten. In beginsel hoeft de OMWB niet zelf te beschikken over een buffer. Er kan immers, indien noodzakelijk, een beroep gedaan worden op de deelnemers. Dit is echter niet wenselijk.

Het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële huishouding weer. De beoordeling daarvan vergt inzicht in de omvang van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het vastgestelde risicoprofiel.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel)}}$$

Als beleidsdoelstelling voor het weerstandsvermogen is een ratio voor het weerstandsvermogen opgenomen. De OMWB streeft naar een ratio van 1,0-1,4.

In het algemeen wordt een ratio van 0,8 tot 1,0 als matig bestempeld; een ratio boven 1,4 als ruim voldoende.

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen van een organisatie om de financiële gevolgen van de onderkende risico's te kunnen dekken: onbenutte ruimte in de reguliere begroting, vrij aanwendbare reserves en eventuele stille reserves die te gelde kunnen worden gemaakt.

De OMWB beschikt over twee reserves:

- *Algemene reserve*
Na verwerking van de besluitvorming bij de jaarrekening 2017 voor de afwikkeling SBK, zijnde € 1.367.000, is de geraamde stand van de AR per 1-1-2019 € 1.474.000.
- *Reserve huisvesting*
Deze bestemmingsreserve heeft per 1 januari 2019 een saldo van € 90.000. Omdat ieder jaar een vrijval plaatsvindt ten gunste van de exploitatie en deze vrijval is verwerkt als dekkingsmiddel in de begroting 2019 en de meerjarenramingen, is deze reserve niet inzetbaar voor de weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel

De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximum schadebedrag en de inschatting van de kans op optreden, leveren gezamenlijk de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op.

Geinventariseerde risico's

In 2017 zijn de risico's geinventariseerd en vertaald in de begroting 2018. Voor 2019 is deze risico-inventarisatie geactualiseerd. Dit leidt tot de volgende risico's:

Risico's	Maximale bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
Opbrengsten			
1. Niet betalen facturen door verschillen van inzicht tussen opdrachtgever en opdrachtnemer	€ 500.000	25%	€ 125.000
2. Verschil van mening over wijze van afrekenen VVGB-gelden	€ 750.000	30%	€ 225.000
Productiviteit			
3. Ziekteverzuim	€ 200.000	30%	€ 60.000
Actualisatie			
4. Invoering MWB-norm	€ 1.000.000	50%	€ 500.000
5. Transitie organisatie	€ 500.000	80%	€ 400.000
Totaal	€ 2.950.000		€ 1.310.000

In de begroting 2018 stond nog een risico opgenomen "Hogere kosten dan begroot". Inmiddels is in de begroting aansluiting gezocht met de jaarrekening 2017. Individuele budgetten zijn met de betreffende budgethouder een-op-een doorgenomen op realiteit. Bovendien mogen in 2018, door de reviews op MT-niveau, geen budgetoverschrijdingen meer voorkomen.

Het risicoprofiel is dan als volgt:

Gevolgklasse	Kans 1: <10%	Kans 2: 10%-30%	Kans 3: 30%-50%	Kans 4: 50%-70%	Kans 5: 70%-90%
Score 6: >1.000.000					
Score 5: >0,5 mln. - € 1,00 mln.					
Score 4: >0,25 mln. - € 0,50 mln.			4,5		
Score 3: >0,15 mln. - € 0,25 mln.		2			
Score 2: >€ 0,10 mln. - € 0,15 mln.		1			
Score 1: tot en met € 0,1 mln.		3			

De nummers 1 tot en met 3 corresponderen met de risico's 1 tot en met 3 in het overzicht boven het risicoprofiel.

Beoordeling beschikbaar weerstandsvermogen

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit, die op basis van de begroting per ultimo 2019 € 1.474.000 bedraagt en de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel, kan het weerstandsvermogen als volgt worden berekend.

$$€ 1.474.000 / € 1.310.000 = 1,1 \quad \text{Risicoprofiel gunstig}$$

Toelichting op de risico's

1. *Niet betalen facturen door verschillen van inzicht tussen opdrachtgever en opdrachtnemer*

In de afgelopen jaren waren niet alle inhoudelijke afspraken tussen de OMWB en opdrachtgevers duidelijk. Dit leidde tot het niet volledig accepteren en betalen van facturen. In 2016 zijn bij de besluitvorming over de oude hypotheek heldere uitgangspunten opgesteld. In 2019 wordt de MWB-norm gehanteerd voor de berekening van de bijdragen over programma 1. Verder zullen de bedragen die een relatie hebben met de verzoektaken, bij de inbreng van de werkprogramma's door de deelnemers worden berekend en op realisatie worden beoordeeld.

Omdat deze manier van afrekenen met de deelnemers in 2018 verder vorm zal gaan krijgen en in 2019 definitief zal worden geïmplementeerd, wordt voorzichtigheids-halve toch nog rekening gehouden met een risico. De maximale omvang hiervan wordt op € 500.000 ingeschat en de kans op optreden wordt op 25 procent ingeschat.

Maatregelen

De OMWB neemt maatregelen om te komen tot duidelijke afspraken en duidelijke informatievoorziening. Met name voor het beter vastleggen en formaliseren van de afspraken, tussentijdse afstemming, het controleren van data, tijdig factureren en het opnemen van meer informatie op de factuur.

2. *Arbitragetrajecten VVGB*

Drie gemeenten betwisten het besluit van het algemeen bestuur over de besteding van de VVGB-gelden en voeren naar verwachting in 2018 een arbitragetraject met de OMWB. Als deze gemeenten in het gelijk worden gesteld zal de OMWB ook de andere deelnemers de VVGB-gelden moeten teruggeven, vanuit het principe gelijke monniken, gelijke kappen.

De maximum schade wordt ingeschat op € 750.000 met een kans op optreden van 30%, en derhalve een gewogen risico van € 225.000.

3. *Ziekteverzuim*

Wij houden in ramingen rekening met een ziekteverzuim van maximaal 4,5 procent. Een hoger ziekteverzuim verwachten wij zeker niet, maar het risico is niet helemaal uit te sluiten. De maximale kosten van vervanging door meer ziekteverzuim dan geraamd, schatten wij in op € 200.000. De kans wordt ingeschat op maximaal 30%.

Maatregelen

Het management reageert direct op ziektemeldingen. Dit wordt ondersteund met specifieke software. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht en we bevorderen succesvolle re-integratie.

4. *Invoering MWB-norm*

De begroting is opgesteld op basis van de MWB-norm. Enerzijds betekent dit dat een aantal gemeenten dient toe te groeien naar een aanvaardbaar minimum niveau voor de inrichting gebonden taken op basis van het gevalideerde IB-bestand 2.0, anderzijds is er een aantal gemeenten dat op dit moment een hogere ambitie heeft dan het aanvaardbaar minimumniveau. Deze gemeenten hebben het recht om de deze ambitie met jaarlijks maximaal 25% af te schalen. De OMWB loopt hier een risico. De kans wordt ingeschat op maximaal 50%.

Maatregelen

Een deel van de formatie van 228 FTE wordt aangehouden als flexibele schil. Hierdoor is de OMWB in staat om af te schalen als het werkaanbod vanuit de deelnemers achterblijft.

5. *Transitie organisatie*

De reorganisatie is in 2017 doorgevoerd en alle medewerkers zijn geplaatst. Nu zal moeten blijken dat de medewerkers hun rol binnen de organisatie kunnen oppakken. De verwachting is dat niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het risico dat hiermee samenhangt wordt ingeschat op € 500.000 met een kans van maximaal 80%.

Maatregelen

Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Risicomanagement

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- accepteren.

De OMWB heeft op basis van de managementletter en de uitgevoerde interne controles inmiddels een plan van aanpak opgesteld dat moet leiden tot minimalisatie van de risico's.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een aantal verplichte kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Tabel: financiële kengetallen

Kengetal	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Netto schuldquote	-18,3	-1,5	-5,4
Solvabiliteitsratio	54,3	20	11
Structurele exploitatieruimte	8,8	1,4	0,0
Grondexploitatie*			
Belastingcapaciteit*			

* niet van toepassing voor de OMWB

Netto schuldquote (en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen)

Het BBV schrijft hier feitelijk twee kengetallen voor. Vanwege het ontbreken van verstrekte leningen zijn de twee kengetallen voor de OMWB identiek.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden zijn afgetrokken. De schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves. Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een netto schuld, maar een positief saldo.

Solvabiliteitsratio

Met de solvabiliteit wordt aangegeven hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserve) van het betreffende jaar. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.2.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering aan de hand van de onderdelen Human Resource Management, Kwaliteitszorg, Informatietechnologie, Communicatie en Financiën en Control.

Algemeen bedrijfsvoering

Naast de reguliere activiteiten komt voor bedrijfsvoering het jaar 2019 in het teken te staan van het aanhaken bij een aantal majeure ontwikkelingen.

- *De omgevingswet*
Deze ingrijpende wetwijziging heeft binnen bedrijfsvoering op meerdere plaatsen effect op de werkzaamheden;
- *De MWB norm*
De tekstuele toelichting hierop is opgenomen onder paragraaf 2.1.1 onder het programma uitvoering;
- *De vernieuwing informatievoorziening*
Na de vervanging van de diverse systemen, en het aanpassen van werkwijzen zal in 2019 de informatievoorziening verder opgetuigd moeten worden. Ook moet rekening gehouden worden met het wegwerken van kinderziektes in de nieuw in gebruik genomen systemen;
- *De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren*
De wet gaat (naar verwachting) in op 1 januari 2020, waardoor alle voorbereidingen daartoe zeker in 2019 afgerond moeten zijn.

Human Resource Management

De OMWB is een kennisorganisatie waarbij voortdurende 'personele ontwikkeling' voorop staat. Ook omdat ons vakgebied volop in ontwikkeling is. De komst van de Omgevingswet is daarin de grootste verandering, deze wet vraagt van onze medewerkers een actievere opstelling als adviseur. Dit betekent ontwikkelen van het zittend personeel (m.b.t. houding en competenties) alsook werven van nieuw elan.

De komende veranderingen vragen daarnaast een andere kijk op onze primaire en personele systemen en processen, en cultuurverandering bij het personeel. In 2019 voorziet HRM een krapte (door ontgroening) op het aanbod in de arbeidsmarkt. Jongeren kiezen niet of nauwelijks voor ons vakgebied. Intern krijgen we de komende jaren te maken met een behoorlijke uitstroom van personeel (vergrijzing). Voor de OMWB is het van groot belang zich te profileren als een moderne, aantrekkelijke werkgever met goede arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden en een duurzame inzetbaarheid van het personeel. Hierbij past een modern personeelsbeleid, waarin ruimte is voor eigen initiatief en eigen verantwoordelijkheid van de medewerker! Op grond van het bovenstaande richt HR zich in 2019 op:

Opleiden en ontwikkelen

We bereiden onze medewerkers voor op de komst van de Omgevingswet en daarmee samenhangende veranderingen. We gaan onze medewerkers waar mogelijk zelf opleiden. We investeren veel in talentontwikkeling om te blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.0.

Organisatieontwikkeling

De OMWB wil een aantrekkelijke, moderne werkgever zijn, waar de medewerkers met plezier en enthousiasme werken. De kernwaarden zijn betrouwbaarheid, samenwerkingsgericht, vakbekwaam en zichtbaar(heid). Waarden waar HRM zich in de doorontwikkeling/modernisering van het personeelsbeleid op zal richten.

Strategische personeelsplanning

De capaciteit en kwaliteit van ons personeelsbestand dient ingezet te worden daar waar het nodig is. Flexibiliteit in het personeelsbestand (in-, door- en uitstroom) is van groot belang en afgestemd op wat nodig is om ons werkprogramma en aanvullende opdrachten te kunnen uitvoeren. Om dit te realiseren leggen we de focus op strategische personeelsplanning. Interne mobiliteit, maar ook het begeleiden van medewerkers naar externe organisaties is noodzaak.

Informatietechnologie

HRM werkt voortdurend aan verbetering van de informatievoorziening (eHRM en AFAS-insite) om onze informatie voor management, medewerkers en HR beter en sneller te ontsluiten. Dit leidt tot anders werken met een grotere efficiency.

Management development

Sturing van de organisatie blijft ook in 2019 van belang. Het managementdevelopment-traject van 2018 moet verder geborgd worden in 2019. Doelstelling zijn het binnen de begroting leveren van onze diensten, meer inzicht in onze prestaties en kosten en het efficiënt afstemmen van onze arbeidscapaciteit op onze opdrachten. HRM ondersteunt onze leidinggevenden bij het realiseren van deze doelstellingen.

Arbeidsomstandigheden

Doorlopend worden, met als basis de Arbo wet, aanpassingen gedaan en verbeteringen aangebracht aan de arbeidsomstandigheden van de medewerkers. Daarnaast vloeien jaarlijks maatregelen voort uit het plan van aanpak van de uitgevoerde RI & E in onze organisatie.

Kwaliteitszorg

In het verleden is er in het kader van kwaliteitszorg veel aandacht besteed aan het uitschrijven van de primaire processen binnen de OMWB, vanwege het belang met die processen op efficiënte en effectieve wijze producten te leveren aan de deelnemende gemeentes en provincie. Het verbeteren van deze processen blijft de aandacht behouden.

In 2018 is een begin gemaakt met het opstellen van een kwaliteitshandboek voor de dienst. In dat handboek krijgen de primaire processen, de ondersteunende en sturende processen een plaats.

In 2018 is de aandacht gericht op de sturende processen, waarbij vooral de verbinding tussen het primaire proces en de bedrijfsvoering de aandacht zal krijgen.

Bij het uitwerken van die sturende processen is de relatie met de lopende ontwikkelingen op het terrein van ICT van groot belang, omdat de informatie die nodig is om te sturen voor een belangrijk deel gegenereerd wordt door de systemen die daarvoor zijn of worden ingericht.

Naar verwachting zal het inrichten van de sturende processen in 2018 worden afgerond en kunnen we in 2019 aan de bedrijfsvoeringsprocessen werken voor zover die al niet zijn uitgewerkt en vastgelegd.

Het doel is dat de OMWB aan het einde van 2019 of uiterlijk medio 2020 beschikt over een kwaliteitssysteem dat de gehele dienst omvat en volledig is geïmplementeerd.

Een onderdeel van dat systeem is ook het blijvend voldoen aan de kwaliteitscriteria VTH. In het systeem zal worden vastgelegd dat bij voortduring de medewerkers van de OMWB en de OMWB zelf worden getoetst aan de eisen die de kwaliteitscriteria stellen. Ook hier geldt dat een borging via het PDCA-principe (plan, do, check, act) moet zorgen voor het up-to-date houden van de kwaliteitscriteria.

Informatietechnologie

In 2018 wordt een belangrijke transformatie en vernieuwing gerealiseerd in het ICT-landschap om efficiënter, volledig digitaal, rechtmatig en archiefwaardig te kunnen werken en klaar te zijn voor toekomstige ontwikkelingen. De benodigde en beschikbaar gestelde gelden worden als uitbreiding van het ICT-budget voor uitvoering van deze intensieve operatie conform huidige planning volledig vanaf 2018 aangewend. Wij streven naar een integrale implementatie van de nieuwe ICT-systemen per begin 2019.

Aansluitend zal in 2019 op basis van het nieuwe ICT-landschap de voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet en met name het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) vorm moeten krijgen. Deze ontwikkeling zal een belangrijke impact hebben op de informatievoorziening voor samenwerking met de deelnemers en de ketenpartners. Tevens zullen daarmee extra eisen worden gesteld aan de onderliggende ICT-systemen gebaseerd op de huidige inzichten zal daarbij vanaf 2019 de focus moeten liggen op:

- geografische gegevensbeheer en –ontsluiting;
- doorontwikkeling tot een integrale objecten- en activiteitenregistratie;
- digitale beschikbaarheid en toegankelijkheid van VTH-informatie op tactisch en strategisch (beleids)niveau;
- nieuwe digitale opbouw van documenten en dossiers, mede gebaseerd op thema's Omgevingswet en verdere specificering daarvan;
- (gestandaardiseerde) gegevensuitwisseling met ketenpartners ;
- aansluiting op landelijke voorzieningen c.q. het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vanuit deze toekomstige inzichten en nadere uitwerkingen daarvan zal in 2018 de vernieuwing van het ICT-landschap voor zover mogelijk gericht worden op het beschikbaar maken van ICT-voorzieningen die hieraan zullen bijdragen c.q. randvoorwaardelijk zullen zijn.

Inmiddels is op landelijk niveau de implementatie van de Omgevingswet en aansluiting op het Digitaal Stelsel uitgesteld naar 2021. Gelet hierop en het feit dat bovenvermelde ontwikkelingen met name in 2018-2020 nader vorm moeten krijgen en ingevuld zullen worden, wordt de eerder voor 2018 begrote extra reservering van maximaal € 500.000 voor hieraan gekoppelde noodzakelijke verdere ICT-uitgaven (zie ICT-paragraaf OMWB-begroting 2018) doorgeschoven naar de begroting voor 2019 en wellicht 2020. Dit is afhankelijk van de voortgang van het landelijke implementatietraject, de vertaling en doorwerking daarvan in onze regio. Voor de omzetting van investeringslasten ICT naar exploitatielasten wordt verwezen naar de toelichting bij paragraaf 1.3.

Binnen het programma Implementatie Omgevingswet, zullen in het programmaonderdeel ICT de aansluiting op het landelijk Digitaal Stelsel (DSO) en de verdere gevolgen voor o.a. de informatievoorziening, samenwerking en gegevensuitwisseling nader worden onderzocht en uitgewerkt. De noodzakelijke aanpassingen en nieuwe ICT-voorzieningen zullen dan te zijner tijd worden verwerkt in concrete ICT-voorstellen.

Communicatie

In 2018 is de etalage van de OMWB volledig opnieuw ingericht. In 2019 bouwen we daarop door. Het digitale relatiemagazine OMWB[In Beeld] voor bestuurlijke en ambtelijke relaties, zal in 2019 driemaal worden uitgebracht. Sinds 2018 ondersteund door een vernieuwde website, die de uitstraling van de OMWB tegen die tijd een enorme opfrisbeurt heeft gegeven. Ook op social media zorgt de OMWB voor een actieve, actuele presentatie en delen we onze kennis.

We hebben unieke specialismen in huis. En daar profileren we ons actief mee via alle mediakanalen, maar ook via onze eigen medewerkers. We gebruiken hiervoor verhalen van de mens achter ons werk. Daarmee creëren we inzicht in en sympathie voor de belangen die we vertegenwoordigen in onze Brabantse leefomgeving. Zowel de medewerkers, de deelnemers als de samenwerkingspartners ervaren de toegevoegde waarde van de OMWB en zijn trots om deel uit te maken van onze organisatie of ons netwerk.

Investeren in netwerk/deelnemers

In 2018 is geïnvesteerd in vernieuwing van de digitale presentatie, zowel interne als extern. De kwaliteit van de inhoud en de toegevoegde waarde van de media is daarmee gestegen. Om dit vast te houden, moeten we blijven investeren, veel meer dan voorheen, in onze website, ons social medianetwerk, de interne nieuwsbrief en in het sociale intranet. We hebben het dan over een investering qua tijd, onderhoud en doorontwikkeling, die groter is dan voorheen. Alleen dan kunnen we het gewenste kwaliteitsniveau vasthouden.

Financiën en Control

De rode draad voor het team Financiën en Control in 2018 is de zwaktes en bedreigingen te elimineren. Belangrijke pijler hierin is het nieuwe ICT-systeem dat op 1 januari 2019 operationeel zal zijn. Met dit systeem zal de administratie op een efficiëntere en effectievere manier worden gevoerd. Vanaf dat moment kan en zal de ondersteuning naar de eigen organisatie en de deelnemers ook financieel technisch een volgende slag maken.

Financieel beleid

In instrumentele zin zijn alle onderdelen van het financiële beleid in 2017 en 2018 geactualiseerd en waar nodig door het algemeen bestuur vastgesteld. Een actueel beleid is een randvoorwaarde voor een goed bedrijfsvoering, advisering en P&C-producten. In 2019 houden we dit beleid actueel, en waar het algemeen bestuur de regels moet vaststellen, zullen we dit vroegtijdig aan algemeen bestuur ter besluitvorming voorleggen.

Budgetbeheersing en informatievoorziening (reviews)

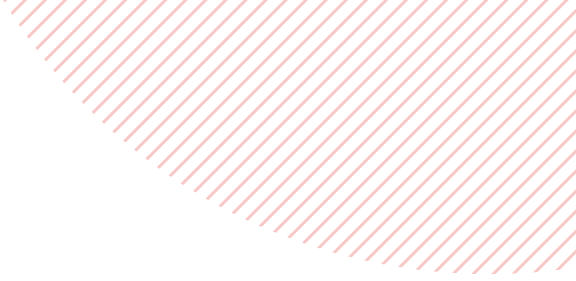
Sturing en beheersing van de financiën staan hoog in het vaandel. In 2017 en 2018 is, ondanks de beperkingen vanuit de financiële systemen, toegesneden management-informatie gemaakt en periodiek aan het MT voorgelegd. Waar nodig zijn financiële afwijkingen aan het bestuur voorgelegd. Het nieuwe financiële systeem zal deze ondersteuning gaan geven. In 2019 zal dit verder worden uitgebouwd. Hierdoor zullen de op te leveren bestuurlijke rapportages wederom een verbeterslag ondergaan.

Planning-en-controlcyclus

In de planning-en-controlcyclus zijn producten als de kadernota, jaarrekening, begroting en burap's opgenomen. In het spoorboekje planning en control staan deze producten inclusief datum van oplevering. Door volgens deze structuur te werken, krijgt het bestuur deze producten op tijd en met een hoogwaardige kwaliteit ter besluitvorming voorgelegd.

Interne controle

In 2017 is het Interne Controleplan vastgesteld. Hierin zijn de belangrijkste financiële processen uitgewerkt op basis van een risicoanalyse. Inmiddels is de interne controle een vast onderdeel van het team Financiën en Control. Vanuit de interne controle zijn de meest risicovolle processen gecontroleerd. Met de hieruit voortkomende bevindingen kunnen we tijdig bijsturen. In 2018 zullen deze controles worden voortgezet. In overleg met de accountant maken we een verdere kwaliteitsslag. In 2019 zal het Interne Controleplan verder worden geborgd en waar nodig op actualiteiten aangepast.

3 Financiële begroting

3.1 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

Algemeen

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2019. Bij de ramingen is rekening gehouden met de 2de burap 2017. Tevens is rekening gehouden met de voorlopige realisatiecijfers 2017, naar de situatie ultimo februari 2018, en actuele inzichten over ontwikkelingen van salariskosten en overige exploitatiekosten.

Indexen en algemene uitgangspunten

Bij de berekening van de lasten is uitgegaan van het prijspeil 2018. De meerjarenraming is weergegeven in constante prijzen. Voor de lonen en prijzen is in de deelnemersbijdragen rekening gehouden met een stijging van 1,6%.

Declarabele uren

De berekening van het aantal declarabele uren per fte is conform bestuurlijk besluit. Er wordt uitgegaan van bruto 1.872 uren per jaar. Gecorrigeerd met verlofuren, ziekte, opleiding en overige indirect productieve uren, resteert per fte in het primaire proces 1.350 aan direct declarabele uren.

BTW

Alle bedragen in de begroting zijn exclusief omzetbelasting. Alle inkoop-btw is vanaf 2018 verrekenbaar. Op de gefactureerde omzet wordt btw in rekening gebracht, behoudens enkele subsidieprojecten (m.n. IOV-subsidies).

Tot en met het boekjaar 2017 werd doorschuif-btw op externe kosten die gerelateerd zijn aan projecten uit het werkprogramma, bij de deelnemers in rekening gebracht. Vanaf 2018 is er geen sprake meer van doorschuif-btw.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar

Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel 4.4 ; toelichting op de meerjarenraming. Daar zijn, voor een betere vergelijking, de betreffende bedragen afgezet tegen de meerjarencijfers tot en met 2022.

Investerings / Financiering/stand en verloop van de reserves en voorzieningen

De voorgenomen investeringen zijn nader toegelicht onder paragraaf 4.3.

De financiering komt aan de orde in de paragraaf financiering (2.2.1).

In bijlage 2 is het verloop van de reserves weergegeven. Bij de begroting wordt niet uitgegaan van het vormen van voorzieningen. Bij het opmaken van de jaarrekeningen is het wel mogelijk dat op grond van inschattingen van risico's voorzieningen worden getroffen. Dit betreffen dan in het algemeen voorzieningen voor dubieuze debiteuren, mogelijke verschillen van inzicht over eindafrekeningen etc.

3.2 Begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

Het overzicht van baten en lasten is als volgt:

Baten	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting		
				2020	2021	2022
Deelprogramma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving deelnemersbijdrage	18.818	17.973	19.389	19.639	19.889	20.139
Deelprogramma 2: Advies en Projecten deelnemersbijdrage	6.773	6.050	6.832	6.832	6.832	6.832
Deelprogramma 3: Collectieve taken structureel	1.382	1.387	1.680	1.680	1.680	1.680
Deelprogramma 3: Collectieve taken SSIB	267	266	0	0	0	0
Deelprogramma 3: Collectieve taken incidenteel	1.280	0	0	0	0	0
Deelprogramma 4: Buiten werkprogramma	0	2.871	1.247	1.247	1.247	1.247
Deelprogramma 4: Overige exploitatiebaten	4.663	1.345	610	610	610	610
Totaal baten	33.183	29.892	29.758	30.008	30.258	30.508

Lasten	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting		
				2020	2021	2022
Personeelslasten	23.041	17.841	18.296	18.546	18.796	19.046
Rente en afschrijvingen	405	456	210	210	210	210
Huisvesting en organisatie	3.370	385	396	396	396	396
Overige kosten	2.068	1.659	1.156	1.156	1.156	1.156
Algemene kosten	2.507	54	0	0	0	0
Totaal lasten programma uitvoering	31.391	20.395	20.058	20.308	20.558	20.808

Totaal lasten overhead*	0	9.347	9.573	9.573	9.573	9.571
--------------------------------	----------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Onvoorzien	0	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal overige lasten	0	150	150	150	150	150

Totaal lasten	31.391	29.892	29.781	30.031	30.281	30.529
----------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Geraamd totaal saldo baten en lasten						
Saldo van baten en lasten	1.792	0	-23	-23	-23	-21
Storting reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	2.015	23	23	23	23	21
Geraamd resultaat	3.807	23	0	0	0	0

* Specificatie overhead

Salarissen		4.286	4.112	4.112	4.112	4.112
Inhuurbudgetten		138	0	0	0	0
Overige personeelskosten		1.185	1.384	1.384	1.384	1.384
Huisvestingskosten		856	863	863	863	861
Facilitaire kosten		124	151	151	151	151
ICT budgetten		2.246	2.584	2.584	2.584	2.584
Overige organisatiekosten		512	479	479	479	479
Totaal overhead	0	9.347	9.573	9.573	9.573	9.571

Op grond van het BBV wordt inzicht verschaft in de structurele en incidentele baten en lasten voor de OMWB. In het volgende overzicht wordt dit weergegeven:

	2019		2020		2021		2022	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Structureel	29.758	29.781	30.008	30.031	30.258	30.281	30.508	30.529
Incidenteel	0	0	0	0	0	0	0	0

3.3 Exploitatieoverzicht 2019: specificatie baten

Baten	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting		
				2020	2021	2022
Deelprogramma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving deelnemersbijdrage	18.818	17.973	19.389	19.639	19.889	20.139
Deelprogramma 2: Advies en Projecten deelnemersbijdrage	6.773	6.050	6.832	6.832	6.832	6.832
Deelprogramma 3: Collectieve taken structureel	1.382	1.387	1.680	1.680	1.680	1.680
Deelprogramma 3: Collectieve taken SSIB	267	266	0	0	0	0
Deelprogramma 3: Collectieve taken incidenteel	1.280	0	0	0	0	0
Deelprogramma 4: Buiten werkprogramma	0	2.871	1.247	1.247	1.247	1.247
Deelprogramma 4: Overige exploitatiebaten	4.663	1.345	610	610	610	610
Totaal baten	33.183	29.892	29.758	30.008	30.258	30.508

Een nadere toelichting op de baten is opgenomen in onderdeel 4.1 van de begroting.

3.4 Exploitatieoverzicht 2019: specificatie lasten

Lasten	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting		
				2020	2021	2022
Personeelslasten						
Salarissen	17.734	17.500	17.775	17.775	17.775	17.775
Inhuurbudgetten	4.116	207	382	632	882	1.132
Reiskosten	511	0	0	0	0	0
Overige personele kosten	680	134	139	139	139	139
Subtotaal	23.041	17.841	18.296	18.546	18.796	19.046
Rente en afschrijvingen						
Rente kosten	14	20	10	10	10	10
Afschrijvingen	391	436	200	200	200	200
Subtotaal	405	456	210	210	210	210
Huisvesting en organisatie						
Huisvesting en facilitaire kosten	1.191	165	132	132	132	132
Externe werkplekken	115	62	63	63	63	63
Accountantskosten/advies	208	0	0	0	0	0
Tractie	69	60	79	79	79	79
ICT budgetten	1.787	98	122	122	122	122
Subtotaal	3.370	385	396	396	396	396
Overige kosten						
Laboratoriumkosten	1.756	600	600	600	600	600
Milieumetingen	286	584	480	480	480	480
BRIKS	24	400	0	0	0	0
Luchtkwaliteit metingen/ E-noses	2	75	76	76	76	76
Subtotaal	2.068	1.659	1.156	1.156	1.156	1.156
Algemene kosten						
Regulier						
Indexering lasten	0	54	0	0	0	0
Eenmalig: afrekening 2016 deelnemers	647	0	0	0	0	0
Afwikking SBK	1.367	0	0	0	0	0
Specifiek						
Huis op orde	272	0	0	0	0	0
Transformatiebudget	221	0	0	0	0	0
Subtotaal	2.507	54	0	0	0	0
Totaal lasten programma uitvoering	31.391	20.395	20.058	20.308	20.558	20.808
Totaal lasten overhead	0	9.347	9.573	9.573	9.573	9.571
Onvoorzien	0	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal overige lasten	0	150	150	150	150	150
Totaal lasten	31.391	29.892	29.781	30.031	30.281	30.529

In onderdeel 4.2 van deze begroting zijn de lasten nader toegelicht.

4 Toelichting op de begroting 2019

4.1 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het grootste deel uit de vaste bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2019 per deelnemer gespecificeerd weergegeven. Voor de verwerking van de MWB-norm verwijzen wij u naar paragraaf 2.1 van deze begroting.

Tabel: Specificatie geraamde baten

Onderdeel	Begroting 2018	Mutaties	Begroting 2019
Bijdrage gemeenten			
- Programma 1	11.553	1.314	12.867
- Programma 2	2.125	719	2.844
- Programma 3	1.092	17	1.109
- Buiten het werkprogramma	1.503	-1.503	0
Totaal gemeenten	16.273	547	16.820
Bijdrage provincie Noord-Brabant			
- Programma 1	6.420	102	6.522
- Programma 2	3.925	63	3.988
- Programma 3	562	9	571
Totaal provincie Noord-Brabant	10.907	174	11.081
Baten op basis van declarabele uren	27.180	721	27.901
Overige baten			
Subsidies IOV+ luchtkwaliteitsmetingen	692	0	692
Bijdrage deelnemersbijdrage programma 4 provincie	610	0	610
Doorberekende laboratoriumkosten	600	-120	480
E-noses	75	0	75
SBK	735	-735	0
Overige baten	2.712	-855	1.857
Totaal baten	29.892	-134	29.758

Toelichting op de mutaties ten opzichte van 2018:

- Over het totaal aan baten een prijsindex van 1,6% tot een bedrag van ca. € 392.000 doorgevoerd;
- Verder heeft er een verhoging plaatsgevonden van € 79.000 op basis van de vastgestelde werkprogramma's 2018;
- De in de begroting van 2018 opgenomen SBK-bijdrage van enkele deelnemers, ter hoogte van € 735.000, is in de begroting 2019 volledig vervallen;
- Een meeropbrengst van ca. € 250.000 wordt verklaard doordat de gemeenten die vooralsnog nog niet aan het professioneel aanvaardbaar minimum voldoen jaarlijks met 25% toegroeien naar dat uitvoeringsniveau.
- De doorberekening van de laboratoriumkosten is met € 120.000 naar beneden bijgesteld.

Vaststellen tarieven

Op basis van de exploitatiebegroting zijn de gemiddelde kosten per tariefgroep en de uurtarieven te berekenen. Deze tarieven zijn in de onderstaande tabel weergegeven. In de begroting 2019 is bij de baten rekening gehouden met een prijsindex van 1,6%. Deze 1,6% is ook doorberekend in de uurtarieven. In de rekenmodellen die gebruikt zijn bij het opstellen van deze begroting, is rekening gehouden met een gemiddeld uurtarief van € 89,50 (1e begrotingswijziging 2018 + 1,6% indexering), daarbij opgemerkt dat de uurtarieven op basis van de deskundigheid zijn:

Lasten	Uurcode	Begroting 2018 uurtarief	Begroting 2019 uurtarief
Milieu			
MBO	U1000A	€ 72,00	€ 73,00
HBO	U1000B	€ 89,00	€ 90,00
HBO+	U1000C	€ 105,00	€ 107,00
Specialisten	U1000D	€ 105,00	€ 107,00
Klachten	U2000A	€ 89,00	€ 90,00
Klachten buiten kantoortijd	U2000B	€ 120,00	€ 122,00
BOA	U3000A	€ 51,00	€ 52,00
BOA buiten kantoortijd	U3000B	€ 68,00	€ 69,00

Overig Wabo

Bouw medewerker (MBO)	U4000A	€ 68,00	€ 69,00
Bouw medewerker (HBO)	U4000B	€ 79,00	€ 80,00
Bouw medewerker (Specialist)	U4000C	€ 92,00	€ 93,00

Tarieven buiten kantoortijd (+30%)

Lasten	Uurcode	Begroting 2018 uurtarief	Begroting 2019 uurtarief
Milieu			
MBO buiten kantoortijd	U5000A	€ 92,00	€ 93,00
HBO buiten kantoortijd	U5000B	€ 116,00	€ 118,00
HBO+ buiten kantoortijd	U5000C	€ 137,00	€ 139,00
Specialisten buiten kantoortijd	U5000D	€ 137,00	€ 139,00

Overig Wabo

Bouw medewerker (MBO) buiten kantoortijd	U5000E	€ 87,00	€ 88,00
Bouw medewerker (HBO) buiten kantoortijd	U5000F	€ 101,00	€ 103,00
Bouw medewerker (Specialist) buiten kantoortijd	U5000G	€ 119,00	€ 121,00

* **tarieven buiten kantoortijd:** Als kantoortijden worden aangehouden de maandagen tot en met de vrijdagen van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd.

De tarieven zijn in het verleden berekend op basis van de gemiddelde kosten van de medewerker, inclusief een opslag voor overhead. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd. Deze tarieven worden geacht kostendekkend te zijn.

4.2 Toelichting op de lasten

Algemeen

Voor de begroting 2019 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die van 2018 inclusief de eerste begrotingswijziging. Het gaat hierbij om wijzigingen die van structurele aard zijn. Verder is de prijsindex van 1,6% niet net als in 2018 in één bedrag opgenomen onder de algemene kosten, maar in elk budget individueel verwerkt. Waar nodig zijn de verschillen nader toegelicht.

Als gevolg van de wijzigingen in het BBV hebben er in de begroting 2018 op onderdelen grote verschuivingen in de kosten plaatsgevonden. In 2017 was dit nog niet van toepassing. Hierdoor is de vergelijking met de realisatie over 2017, behalve op totaalniveau, moeilijk te maken.

Wel is er op budgetniveau een vergelijking gemaakt met de realisatie 2017, hierdoor zijn enkele budgetten in 2019 aangepast op deze realisatie. Deze structurele doorwerking vanuit 2017 zal, waar nodig tevens worden verwerkt in de eerste burap 2018.

Personeelslasten	Begroting 2019	Begroting 2018
Salarissen	17.775.000	17.500.000

De stijging in de salariskosten van € 275.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- Voor de indexering van 1,6% is een bedrag van € 308.000 berekend;
- In verband met de reorganisatie was voor bovenformatieven binnen het primaire proces een bedrag opgenomen van € 33.000, dit vervalt in 2019.

Personeelslasten	Begroting 2019	Begroting 2018
Inhuurbudgetten	382.000	207.000

De stijging van de inhuurbudgetten van € 175.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- In de eerste begrotingswijziging 2018 is naast de financiële verwerking van het AB-besluit over de SSIB van 25 oktober 2017, de 10% vermindering op de verzoektaken van Tilburg verwerkt. In deze begroting is de hiermee samenhangende formatie volledig in de formatie van het primaire proces, zijnde de 228 fte, verwerkt en kan het bedrag van € 207.000 komen te vervallen;
- De verwachting is dat het volledig in dienst nemen van de formatie van 228 fte, voor het primaire proces, in de praktijk niet zal lukken. Om toch te kunnen voldoen aan de uitvoering van de werkprogramma's, zal voor deze uren personeel worden ingehuurd. Omdat inhuur duurder is dan vast personeel, wordt hiervoor in deze begroting een bedrag van € 382.000 opgenomen.

Personeelslasten	Begroting 2019	Begroting 2018
Overige personeelskosten	138.000	134.000

De stijging van de personeelslasten van € 4.000 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Om de kwaliteit binnen de OMWB op het hoge niveau te houden, is besloten trainees in dienst te nemen. Deze trainees volgen een HAS-opleiding aan de hogeschool in Den Bosch. De lasten van deze opleiding zijn begroot op € 75.000;
- In de begroting 2019 wordt voor de berekening van het opleidingsbudget uitgegaan van een percentage van 2% op de salariskosten. Voor 2019 ten opzichte van 2018 betekent dit voor het primaire proces een verlaging van het budget met € 11.000;
- Verder is vanuit het opleidingsbudget van het primaire proces van € 60.000 voor algemene opleidingen overgeboekt (zie hiervoor tevens de toelichting bij de overhead).

Rente en afschrijvingen	Begroting 2019	Begroting 2018
Rente en afschrijvingen	210.000	456.000

De daling van de rente en afschrijving van € 246.000 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Door de vervroegde aflossing op een geldlening zijn de rentekosten verlaagd met € 10.000;
- Door een hoger afschrijvingsbedrag vanuit de staat activa zijn afschrijvingskosten in 2019 met € 74.000 verhoogd;
- Zoals bij de financiële uitgangspunten onder paragraaf 1.3 staat beschreven, is door de veranderde ICT-markt er in deze begroting een omzetting van kapitaallasten naar exploitatielasten van € 310.000 verwerkt (zie hiervoor tevens de toelichting bij de overhead).

Huisvesting en organisatie	Begroting 2019	Begroting 2018
Huisvesting en facilitaire kosten	132.000	165.000

De daling van de kosten op huisvesting van € 33.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- In 2017 is er een analyse uitgevoerd op de huisvestingskosten. De doorwerking van het voordeel, tot een bedrag van € 33.000, is verwerkt in deze begroting.

Huisvesting en organisatie	Begroting 2019	Begroting 2018
Externe werkplekken	63.000	62.000
Tractie	79.000	60.000
ICT-budgetten	122.000	98.000
Totaal	264.000	220.000

De stijging van de organisatiekosten van € 44.000 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- De € 1.000 voor de externe werkplekken is volledig toe te schrijven aan de indexering van 1,6%;
- In de uitgevoerde analyse op de kosten voor tractie bleek dat de ramingen voor huur auto's, brandstofkosten, parkeerkosten, rittenregistratie, onderhoud en overige tractiekosten tot een bedrag van € 19.000 te laag zijn geraamd, de bijstelling hiervan is in deze begroting verwerkt;
- Voor de juiste uitvoering van de BBV is een gedeelte van de SBA-software overgeboekt van de overhead naar het primaire proces tot een bedrag van € 24.000 (zie hiervoor tevens de toelichting bij de overhead).

Overige kosten	Begroting 2019	Begroting 2018
Laboratoriumkosten	600.000	600.000
Milieumetingen	480.000	584.000
BRIKS	0	400.000
Luchtkwaliteitsmetingen/E-noses	76.000	75.000
Totaal	1.156.000	1.659.000

De daling van de overige kosten van € 503.000 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Voor milieumetingen, specifiek de stelpost kapitaallasten technische apparatuur, was in de voorgaande begrotingen een bedrag van € 104.000 geraamd. Vanuit de realisatie blijkt dat dit bedrag structureel niet wordt gebruikt. De verlaging van deze stelpost is in deze begroting verwerkt;
- Sinds 2017 voert de OMWB de BRIKS-taken zelfstandig uit. In deze begroting is de hiermee samenhangende formatie volledig in de formatie van het primaire proces, zijnde de 228 fte, verwerkt. Hierdoor kan het bedrag van € 400.000 vervallen;
- De verhoging van € 1.000 bij luchtkwaliteitsmetingen/E-noses wordt veroorzaakt door de indexering van 1,6%.

Algemene kosten	Begroting 2019	Begroting 2018
Indexering lasten	0	54.000

De daling van de algemene kosten € 54.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- In 2019 is de indexering over de individuele budgetten berekend. Hierdoor kan het bedrag voor indexering van € 54.000 komen te vervallen.

Overhead	Begroting 2019	Begroting 2018
Salarissen	4.112.000	4.286.000
Inhuurbudgetten	0	138.000
Overige personeelskosten	1.384.000	1.185.000
Huisvestingskosten	863.000	856.000
Facilitaire kosten	151.000	124.000
ICT budgetten	2.584.000	2.246.000
Overige organisatiekosten	479.000	512.000
Totaal	9.573.000	9.347.000

De kosten van overhead worden vanaf 2018 afzonderlijk in de begroting verantwoord. De stijging van de kosten op overhead van € 226.000 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Voor de indexering van 1,6% is op de overhead een bedrag van € 150.000 toegerekend. In 2019 is de indexering ook voor de overhead over de individuele budgetten berekend. Hierdoor kan het bedrag voor indexering van € 63.000 vervallen.
- Voor de verhoging van 1,7 fte van de formatie binnen de overhead wordt in deze begroting rekening gehouden met meerkosten van € 127.000;
- In verband met de reorganisatie was voor bovenformatieven binnen het primaire proces een bedrag opgenomen van € 367.000. Dit bedrag kan in 2019 in zijn geheel vervallen;
- Het budget voor inhuur bij ziekte ter hoogte van € 138.000 komt in 2019 in zijn geheel te vervallen;
- Vanuit het opleidingsbudget van het primaire proces is € 60.000 overgeboekt voor algemene opleidingen (zie hiervoor tevens de toelichting bij de personeelslasten);
- In de begroting 2019 wordt voor de berekening van het opleidingsbudget uitgegaan van een percentage van 2% op de salariskosten. Voor 2019 ten opzichte van 2018 betekent dit voor de overhead een verhoging van het budget van € 59.000;
- Voor de uitvoering van alle taken met betrekking tot de arbo is een verhoging van het budget van € 9.000 benodigd;
- Het mobiliteits- en bemiddelingsbudget is inclusief de prijsindex verhoogd met € 23.000;
- Vanuit de analyse op de realisatie 2017 blijkt er noodzaak de kosten voor telefonie met € 12.000 en de kosten voor lichtdruk met € 14.000, naar boven bij te stellen;

- Voor de uitgaven op huisvesting is een onttrekking gedaan uit de reserve huisvesting van € 23.000;
- Voor de juiste uitvoering van de BBV is een gedeelte van de SBA-software overgeboekt van de overhead naar het primaire proces tot een bedrag van € 24.000 (zie hiervoor tevens de toelichting bij huisvesting en organisatie);
- Zoals bij de financiële uitgangspunten onder paragraaf 1.3 staat beschreven, is door de veranderde ICT-markt er in deze begroting een omzetting van kapitaallasten naar exploitatielasten van € 310.000 verwerkt (zie hiervoor tevens de toelichting bij rente en afschrijving);
- Kosten Voor de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RIE) is in 2019 een budget benodigd van € 20.000. Dit betekent ten opzichte van 2018 een verhoging van € 12.000;
- Omdat de OMWB voor complexe trajecten bij inkoop en aanbesteding (b.v. Europese aanbesteding) geen formatie op de afdeling bedrijfsvoering heeft, worden deze werkzaamheden aan een derde uitbesteed. Het budget hiervoor wordt met € 9.000 opgehoogd naar een bedrag van € 40.000;
- Door de aangegane verplichtingen voor contributie en lidmaatschap wordt het budget hiervoor met € 10.000 opgehoogd.

Onvoorzien

Voor de verplichte post onvoorzien is in de begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag is ongewijzigd ten opzichte van 2018 en wordt vooralsnog toereikend geacht.

Structurele toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves

Voor een overzicht van de mutaties in de reserves en het verloop van de reserves, verwijzen we naar bijlage 2. Alleen de mutaties in de reserve huisvesting merken we als structureel aan. Het betreft een structurele onttrekking van € 23.000 per jaar tot en met 2022.

4.3 (Vervangings)investeringen 2019

In 2019 zal een aantal bedrijfsmiddelen nieuw aangeschaft of vervangen moeten worden om de lopende bedrijfsprocessen door te laten gaan en bestaand beleid te kunnen handhaven. Het uitgangspunt is dat het algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting 2019 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht (vervangings) investeringen.

Alleen investeringen groter dan € 10.000 worden geactiveerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens worden verantwoord op de exploitatie. Met het vaststellen van de begroting worden ook de afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld zoals die verderop zijn opgenomen. De afschrijvingen vinden plaats vanaf het jaar na investering.

De vermelde bedragen zijn indicatief. Er zal pas tot aanschaf worden overgegaan nadat directie en, indien nodig, het dagelijks bestuur de investeringsaanvraag hebben goedgekeurd.

Tabel: (Vervangings)investeringen 2019

Omschrijving investering	Bedrag 2019	Afschrijvings-termijn	Afschrijving v.a. 2019
Data loggers meethuisjes (12x)	40.000	7	5.700
Vervanging koffieautomaten	50.000	5	10.000
Af; reeds in begroting 2018 opgenomen	-41.000	5	-8.200
Vervanging mobiele telefoons	200.000	2	100.000
Diverse meetapparatuur Team Meting en Onderzoek	150.000	5	30.000
Vervanging meetwagen bodem	70.000	7	10.000
Totaal	469.000		147.500

Het is geen automatisme dat activa direct worden vervangen nadat de oude investeringen volledig zijn afgeschreven. Uiteraard wordt eerst nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen melden we bij de bestuursrapportages.

Data loggers

De meethuisjes zijn voorzien van een datalogger systeem om de meetgegevens van de diverse monitoren in de meethuisjes te kunnen verzamelen. Het systeem bestaat uit een industriële PC, besturingssysteem en additionele software.

Vervanging koffieautomaten

In de begroting 2018 was hiervoor al een raming opgenomen. Het bedrag is aangepast i.v.m. noodzakelijke uitbreiding.

Vervanging mobiele telefoons

Dit betreft een vervangingsinvestering voor de mobiele telefoons die in 2016 zijn aangeschaft. In verband met de groei van de organisatie is het aantal aan te schaffen telefoons hoger dan in het verleden. Een bedrag van € 200.000 wordt voldoende geacht.

Diverse meetapparatuur Team Meting en Onderzoek

Dit betreft aan gaschromatografen, lucht- en geluidmonitoren, BAM's ten behoeve van fijnstofmetingen enz.

Vervanging meetwagen bodem

Dit betreft de vervanging van de meetwagen bodem (bouwjaar 2010).

Afschrijvingstermijnen

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

• Gebouwen en kantoren	40 jaar
• Idem, semi-permanente situatie	20 jaar
• Meubilair en inventaris	10 jaar
• Technische installaties	15 jaar
• Telefooncentrale	8 jaar
• Smartphones	2 jaar
• Transportmiddelen	7 jaar
• Bestelauto / meetdienst	8/10 jaar
• Aanhanger	15 jaar
• Automatisering (PC's en printers)	3-5 jaar
• Automatisering bekabeling	20 jaar
• Automatisering (servers, netwerkcomponenten, verbindingen, software, centrale databases, maatwerk)	5 jaar
• Grote systemen zonder onderhoudscontract	4 jaar
• Grote systemen met onderhoudscontract	8 jaar

4.4 Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen

Ingevolge het BBV bevat de meerjarenraming voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid. De meerjarenraming is opgenomen in het overzicht onder 3.2. De meerjarenraming is opgesteld op basis van de prijzen 2019. Er heeft voor volgende jaren geen indexering plaatsgevonden, wel is de invoering van de MWB-norm voor de inrichtinggebonden taken bijgesteld voor de toegroei naar het professioneel aanvaardbaar uitvoeringsniveau.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Hierna is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming.

Activa	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Immateriële vaste activa		-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	697	2.260	1.029	1.054	1.079	1.104
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	697	2.260	1.029	1.054	1.079	1.104
Openbare lichamen	2.482	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Uitzettingen rijkschatkist	6.407	300	191			
Overige vorderingen				1		
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	8.889	2.300	2.191	2.001	2.000	2.000
Liquide middelen (banksaldo)	141	238	-	167	145	124
Overige overlopende activa	2.729	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
TOTAAL ACTIVA	12.456	8.798	7.220	7.222	7.224	7.228
Passiva	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene reserve	2.841	1.198	874	874	874	874
Bestemmingsreserve	113	90	67	44	21	-
Resultaat boekjaar vóór bestemming	3.807	-	-	-	-	-
Eigen vermogen	6.761	1.288	941	918	895	874
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Vaste schulden	1.400	2.260	1.029	1.054	1.079	1.104
Vlottende schulden < 1 jaar	1.223	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
Overlopende passiva	3.072	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
TOTAAL PASSIVA	12.456	8.798	7.220	7.222	7.224	7.228

Bijlage 1A

Specificatie bijdrage per deelnemer 2019

	Deelnemersbijdrage 2019 o.b.v. MWB-norm						Deelnemersbijdrage begroting 2019 - oorspronkelijke systematiek 2018 + indexatie						
	Totaal	P1 incl. ingroei-model (25%) en ambitie- niveau	P1+ o.b.v. werk- programma 2018 incl index	P2 (inclusief correctie verzoektaken in P1)	Extra P2+ o.b.v. werk- programma 2018 incl index	P3	Totaal	P1	P1+ o.b.v. werk- programma 2018 incl index	P2	Extra P2+ o.b.v. werk- programma 2018 incl index	P3	P3
Gemeente Aalburg	174.823	123.965	5.814-	16.033	14.447	26.193	174.823	129.045	5.814-	10.953	14.447	26.193	26.193
Gemeente Alphen-Chaam	280.340	184.386	56.973	17.076	8.440-	30.346	249.802	153.847	56.973	17.076	8.440-	30.346	30.346
Gemeente Baarle-Nassau	267.567	192.588	34.420	-	14.224	26.334	238.902	163.923	34.420	-	14.224	26.334	26.334
Gemeente Bergen op Zoom	1.460.185	732.811	80.080	409.757	195.550	41.986	1.460.185	771.927	80.080	370.641	195.550	41.986	41.986
Gemeente Breda	2.071.050	1.297.301	403.878	423.334	155.974-	102.510	2.071.050	1.297.301	403.878	423.334	155.974-	102.510	102.510
Gemeente Dongen	268.526	217.190	20.554	25.051	19.768-	25.498	268.526	217.190	20.554	25.051	19.768-	25.498	25.498
Gemeente Drimmelen	506.490	153.766	282.236	19.526	12.173	38.790	462.767	110.042	282.236	19.526	12.173	38.790	38.790
Gemeente Etten-Leur	435.556	415.441	71.119-	54.234	285-	37.284	435.556	415.441	71.119-	54.234	285-	37.284	37.284
Gemeente Geertruidenberg	316.337	235.847	11.847	50.004	7.783-	26.423	316.337	235.847	11.847	50.004	7.783-	26.423	26.423
Gemeente Gilze en Rijen	329.260	278.560	2.872	12.653	461-	35.636	329.260	278.560	2.872	12.653	461-	35.636	35.636
Gemeente Goirle	145.844	104.260	12.632	11.648	1.488-	18.793	140.256	98.671	12.632	11.648	1.488-	18.793	18.793
Gemeente Halderberge	551.783	449.079	74.587-	36.114	101.576	39.603	551.783	449.079	74.587-	36.114	101.576	39.603	39.603
Gemeente Heusden	358.631	212.692	83.236	-	32.512	30.190	353.278	207.340	83.236	-	32.512	30.190	30.190
Gemeente Hilvarenbeek	403.223	323.339	27.282	5.584	12.653	34.365	403.223	323.339	27.282	5.584	12.653	34.365	34.365
Gemeente Loon op Zand	228.345	193.113	7.388-	-	10.160	32.460	228.345	193.113	7.388-	-	10.160	32.460	32.460
Gemeente Moerdijk	1.630.495	1.538.535	188.729-	163.572	61.676	55.441	1.630.495	1.538.535	188.729-	163.572	61.676	55.441	55.441
Gemeente Oisterwijk	489.614	280.960	43.652	62.298	60.130	42.574	489.614	280.960	43.652	62.298	60.130	42.574	42.574
Gemeente Oosterhout	914.473	691.441	52.373	75.751	33.876	61.033	914.473	691.441	52.373	75.751	33.876	61.033	61.033
Gemeente Roosendaal	988.893	739.681	20.390	140.313	20.622	67.888	988.893	739.681	20.390	140.313	20.622	67.888	67.888
Gemeente Rucphen	194.798	184.815	36.396-	17.142	2.416	26.821	186.079	176.096	36.396-	17.142	2.416	26.821	26.821
Gemeente Steenbergen	558.205	168.920	324.039	-	27.076	38.170	505.987	116.702	324.039	-	27.076	38.170	38.170
Gemeente Tilburg	2.544.492	1.883.897	50.017-	548.701	50.453	111.458	2.544.492	1.883.897	50.017-	548.701	50.453	111.458	111.458
Gemeente Waalwijk	621.768	557.384	161.144-	10.576	173.320	41.632	621.768	557.384	161.144-	10.576	173.320	41.632	41.632
Gemeente Werkendam	304.322	265.361	11.107-	22.602	969	26.497	304.322	265.361	11.107-	22.602	969	26.497	26.497
Gemeente Woensdrecht	286.861	200.487	8.870-	23.140	49.504	22.599	286.861	200.487	8.870-	23.140	49.504	22.599	22.599
Gemeente Woudrichem	124.812	94.255	10.658	1-	1.017	18.882	114.894	84.338	10.658	1-	1.017	18.882	18.882
Gemeente Zundert	362.859	222.895	72.246	57.783	39.495-	49.431	298.351	158.386	72.246	57.783	39.495-	49.431	49.431
Subtotaal gemeenten	16.819.554	11.942.969	924.197	2.202.890	640.662	1.108.836	16.570.322	11.737.934	924.197	2.158.694	640.662	1.108.836	1.108.836
Provincie Noord-Brabant basis	8.467.497	3.908.302		3.987.805		571.390	8.467.497	3.908.302		3.987.805		571.390	571.390
Provincie Noord-Brabant BRIKS	512.572	512.572					512.572	512.572					
Provincie Noord-Brabant BRZO	2.101.545	2.101.545					2.101.545	2.101.545					
Subtotaal provincie Noord-Brabant	11.081.614						11.081.614						
Subsidie IOV + luchtkwaliteitsmetingen	691.768						691.768						
Provincie Noord-Brabant milieumetingen exploitatie	610.000						610.000						
Provincie Noord-Brabant onderzoek en analysekosten	480.000						480.000						
Provincie Noord-Brabant e-noses	75.000						75.000						
Subtotaal overige baten	1.856.768						1.856.768						
Toaal baten	29.757.936						29.508.704						

Toelichting deelnemersbijdrage 2019 o.b.v. MWB-norm zie pagina 53

Bijlage 1B

Specificatie Programma 1

	Historische inbreng P1 deelnemers-bijdrage 2019 incl. indexering	MWB norm totaal incl index 100% (2022)			P1 ambitieniveau incl. indexering	verschil MWB norm tov historische inbreng	Ingroeimodel obv historische inbreng 25% per jaar				Bijdrage P1 2019 incl. ingroeimodel (25%), ambitieniveau en index
		P1 IB 2.0 100%	P1 NIG taken	MWB norm totaal incl. index 100% (2022)			2019 25%	2020 50%	2021 75%	2022 100%	
Gemeente Aalburg	123.965	109.190	5.602	114.792	9.173						123.965
Gemeente Alphen-Chaam	153.847	245.189	30.812	276.001		-122.154	184.386	214.924	245.463	276.001	184.386
Gemeente Baarle-Nassau	163.923	253.822	24.761	278.583		-114.660	192.588	221.253	249.918	278.583	192.588
Gemeente Bergen op Zoom	732.811	175.057	203.806	378.863	353.948						732.811
Gemeente Breda	1.297.301	340.226	311.927	652.152	645.149						1.297.301
Gemeente Dongen	217.190	142.813	29.131	171.944	45.246						217.190
Gemeente Drimmelen	110.042	235.525	49.411	284.936		-174.894	153.766	197.489	241.213	284.936	153.766
Gemeente Etten-Leur	415.441	216.669	30.139	246.808	168.633						415.441
Gemeente Geertruidenberg	235.847	125.651	47.282	172.933	62.914						235.847
Gemeente Gilze en Rijen	278.560	183.168	70.587	253.755	24.805						278.560
Gemeente Goirle	98.671	81.194	39.831	121.025		-22.354	104.260	109.848	115.437	121.025	104.260
Gemeente Halderberge	449.079	298.630	62.460	361.090	87.989						449.079
Gemeente Heusden	207.340	167.126	61.623	228.750		-21.410	212.692	218.045	223.397	228.750	212.692
Gemeente Hilvarenbeek	323.339	251.729	33.725	285.454	37.885						323.339
Gemeente Loon op Zand	193.113	118.831	28.011	146.842	46.271						193.113
Gemeente Moerdijk	1.538.535	402.147	74.957	477.103	1.061.432						1.538.535
Gemeente Oisterwijk	280.960	165.087	62.184	227.271	53.689						280.960
Gemeente Oosterhout	691.441	289.356	195.627	484.983	206.458						691.441
Gemeente Roosendaal	739.681	288.076	156.524	444.599	295.081						739.681
Gemeente Rucphen	176.096	161.002	49.971	210.974		-34.878	184.815	193.535	202.254	210.974	184.815
Gemeente Steenbergen	116.702	270.672	54.901	325.573		-208.871	168.920	221.138	273.356	325.573	168.920
Gemeente Tilburg	1.883.897	436.366	408.956	845.322	1.038.575						1.883.897
Gemeente Waalwijk	557.384	241.431	108.681	350.113	207.271						557.384
Gemeente Werkendam	265.361	175.121	62.632	237.753	27.608						265.361
Gemeente Woensdrecht	200.487	127.889	64.425	192.313	8.174						200.487
Gemeente Woudrichem	84.338	101.599	22.409	124.007		-39.670	94.255	104.172	114.090	124.007	94.255
Gemeente Zundert	158.386	374.965	41.456	416.421		-258.035	222.895	287.403	351.912	416.421	222.895
Subtotaal gemeenten	11.693.738	5.978.533	2.331.829	8.310.362	4.380.302	996.926-	1.518.576	1.767.808	2.017.039	2.266.271	11.942.969

Bijlage 1B

Specificatie NIG taken

	Bijdrage Asbest	Bijdrage bodem	Bijdrage ketentoezicht	Totale bijdrage NIG taken incl. indexering	Verhouding bijdrage NIG-taken	opslag ongewone voorvallen incl. indexering	Totale bijdrage NIG taken incl. indexering
Gemeente Aalburg	-	5.000	-	5.080	0%	522	5.602
Gemeente Alphen-Chaam	25.000	2.500	-	27.940	1%	2.872	30.812
Gemeente Baarle-Nassau	20.000	2.100	-	22.454	1%	2.308	24.761
Gemeente Bergen op Zoom	139.200	36.700	6.000	184.810	9%	18.995	203.806
Gemeente Breda	244.000	34.400	-	282.854	13%	29.072	311.927
Gemeente Dongen	20.000	6.000	-	26.416	1%	2.715	29.131
Gemeente Drimmelen	30.000	10.100	4.000	44.806	2%	4.605	49.411
Gemeente Etten-Leur	11.000	10.000	5.900	27.330	1%	2.809	30.139
Gemeente Geertruidenberg	32.000	5.100	5.100	42.875	2%	4.407	47.282
Gemeente Gilze en Rijen	43.000	20.000	-	64.008	3%	6.579	70.587
Gemeente Goirle	30.000	4.000	1.550	36.119	2%	3.712	39.831
Gemeente Halderberge	37.747	10.000	8.000	56.639	3%	5.821	62.460
Gemeente Heusden	40.000	15.000	-	55.880	3%	5.743	61.623
Gemeente Hilvarenbeek	30.100	-	-	30.582	1%	3.143	33.725
Gemeente Loon op Zand	25.000	-	-	25.400	1%	2.611	28.011
Gemeente Moerdijk	25.000	41.900	-	67.970	3%	6.986	74.957
Gemeente Oisterwijk	40.000	10.000	5.500	56.388	3%	5.796	62.184
Gemeente Oosterhout	130.000	25.900	18.700	177.394	8%	18.233	195.627
Gemeente Roosendaal	120.000	19.700	-	141.935	7%	14.588	156.524
Gemeente Rucphen	30.000	9.700	4.900	45.314	2%	4.657	49.971
Gemeente Steenbergen	49.000	-	-	49.784	2%	5.117	54.901
Gemeente Tilburg	243.000	102.000	20.000	370.840	18%	38.116	408.956
Gemeente Waalwijk	70.000	20.000	7.000	98.552	5%	10.129	108.681
Gemeente Werkendam	30.000	22.600	3.300	56.794	3%	5.837	62.632
Gemeente Woensdrecht	50.000	7.500	-	58.420	3%	6.005	64.425
Gemeente Woudrichem	10.000	10.000	-	20.320	1%	2.089	22.409
Gemeente Zundert	27.000	10.000	-	37.592	2%	3.864	41.456
Subtotaal gemeenten	1.551.047	440.200	89.950	2.114.496	100%	217.333	2.331.829

Bijdrage voor ongewone voorvallen: € 213.910 prijspeil 2018
 € 217.333 prijspeil 2019 incl. index

Toelichting op de deelnemersbijdrage 2019 gebaseerd op de MWB-norm

A. Specificatie bijdrage per deelnemer 2019

Per kolom de volgende toelichting:

- P1 inclusief ingroeimodel (25%) en ambitieniveau is gespecificeerd en toegelicht in onderdeel B. specificatie programma 1;
- P1+ o.b.v. werkprogramma 2018 (inclusief index) geeft het budget weer op basis van het werkprogramma 2018 ten opzichte van de deelnemersbijdrage;
- P2 (inclusief correctie verzoektaken vanuit P1), geeft het budget voor de verzoektaken weer op basis van de deelnemersbijdrage;
- P2+ o.b.v. werkprogramma 2018 (inclusief index) geeft het budget voor de verzoektaken weer op basis van het werkprogramma 2018 ten opzichte van de deelnemersbijdrage;
- P3 is het budget voor de collectieve taken.

Buiten bovenstaande toelichting op de MWB-norm is de deelnemersbijdrage 2019 gespecificeerd volgens de oorspronkelijke systematiek 2018 (inclusief indexatie).

B. Specificatie programma 1

Er is een splitsing gemaakt voor de MWB-norm in het deel IB 2.0 (gevalideerde inrichtingenbestand) en de NIG-taken. Per gemeente is het totaal bedrag van de MWB-norm afgezet tegen de deelnemersbijdrage. Een groot aantal gemeenten brengt bovenop de MWB-norm meer budget in, dat is gespecificeerd in de kolom P1 ambitieniveau.

Daar waar de deelnemersbijdrage lager is als de berekende MWB-norm is er sprake van een ingroeimodel. In een periode van 4 jaar wordt dan toegewerkt naar de MWB-norm. Dit is inzichtelijk gemaakt in het ingroeimodel voor de jaren 2019 tot en met 2022. De bijdrage voor 2019 voor deze gemeenten bestaat uit de deelnemersbijdrage aangevuld met 25% vanuit het ingroeimodel.

C. Specificatie van de NIG-taken

De specificatie voor de NIG-taken is gebaseerd op de werkprogramma's 2018. Met enkele aanvullingen op de werkprogramma's 2018 door de deelnemers is in dit overzicht géén rekening gehouden.

De ongewone voorvallen zijn gebaseerd op het speerpunt klachten en meldingen (1.19). Hiervan heeft circa 80% betrekking op IB 2.0 en 20% op de NIG-taken. Deze 20% ziet u terugkomen als onderdeel van de NIG-taken in de kolom opslag ongewone voorvallen. De ongewone voorvallen zijn verdeeld naar rato van de inbreng van de NIG-taken over de deelnemers.

Aanvankelijk was in de concept-begroting een bedrag toegerekend voor werkvoorbereiding. De werkvoorbereiding van maximaal 10%, maken al onderdeel uit van de NIG-taken in de werkprogramma's. Om deze reden is de opslag voor de coördinatiekosten gecorrigeerd ten opzichte van de conceptbegroting.

Bijlage 2

Verloop reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2019 - 2022	Algemene reserve	Reserve huisvesting
Stand per 1-1-2019	1.474	90
Onttrekking 2019		-23
Stand per 1-1-2020	1.474	67
Onttrekking 2020		-23
Stand per 1-1-2021	1.474	44
Onttrekking 2021		-23
Stand per 1-1-2022	1.474	21
Onttrekking 2022		-21
Stand per 1-1-2023	1.474	0

Algemene reserve

Na verwerking van de besluitvorming bij de jaarrekening 2017 voor afwikkeling SBK, zijnde € 1.367.000, is de geraamde stand van de AR per 1-1-2019 € 1.474.000.

Reserve huisvesting

De mutaties in de reserve huisvesting zijn conform de meerjarenplanning, zoals in eerdere begrotingen vastgelegd. Per eind 2022 zal de reserve volledig zijn uitgenut.

Bijlage 3

Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten
0. Bestuur en ondersteuning		
0.4 Overhead		9.573
0.5 Treasury		10
0.8 Overige baten en lasten		150
0.9 Vennootschapsbelasting		
0.10 Mutaties reserves	23	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en laste		
7. Volksgezondheid en milieu		
7.4 Milieubeheer	29.758	20.048
Saldo van baten en lasten op taakvelden	29.781	29.781

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

AB	Algemeen Bestuur	IB	Inrichtingenbestand
DB	Dagelijks Bestuur	WNT	Wet Normering Topinkomens
AO	Ambtelijk Overleg	BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
MT	Management Team	BV	Bedrijfsvoering
ATO	Afdelingsteam Overleg	Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
MD	Management Development	DVO	Dienstverleningsovereenkomst
SSiB	Samen Sterk in Brabant	ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen	ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
GR	Gemeenschappelijke Regeling	ITV	Intensieve Veehouderij
Burap	Bestuursrapportage		
Marap	Maandrapportage		
T1 (ect.)	Termijnrapportages		
OD	Omgevingsdienst		
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst		
WP	Werkprogramma		
CT	Collectieve Taken		
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving		
VV	Vergunningverlening		
T&H	Toezicht & Handhaving		
P1	Wettelijke basistaken		
P2	Verzoektaken		
P3	Collectieve Taken		
P4	Buiten Werkprogramma		
BOR	Besluit Omgevingsrecht		
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader		
FAG	Financiële Adviesgroep		
ROK	Regionaal Operationeelkader		
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau		
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid		
OW	Omgevingswet		
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg		
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid		
3D	3-Directeuren Overleg		
OR	Ondernemingsraad		
GO	Georganiseerd Overleg		
PNB	Provincie Noord-Brabant		
AM	Accountmanagement		
TM	Teammanagers		
TB	Technisch Beraad		
HoO	Huis op Orde		
P&C	Planning & Control		
NIG	Niet Inrichtingsgebonden Taken		
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm		
SBK	Sociaal Beleidskader		
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen		
LPF	Level Playing Field		

*Zichtbaar samen werken
aan een schone, veilige
en duurzame leefomgeving*

**Omgevingsdienst Midden-
en West-Brabant**

Spoorlaan 181, 5038 CB Tilburg

Postbus 75, 5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl